Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

№ 123 (4956) ЧЭРВЕНЬ 8 ПЯТНІЦА 1934 г. Год выдання XVII

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

МОСКВА Ильинка 24 комиссия партконтроля при ЦКВКП(б)

ДАБІЦЦА РАШУЧЫХ ПЕРАМОГ

(Да вынікаў пленума ЦК КП(б)Б)

Пленум ЦК КП(б)Б сумесна з сакратарамі РК, нач. палітаддзеламі МТС і саўгасаў, які адбыўся ў канцы мая, [illegible] барацьбы за [illegible] КП(б)Б за ператварэнне БССР у перадавую, узорную савецкую рэспубліку.

Пленум даў разгорнутую практычную праграму дзейнасці на ўсіх рашаючых участках нашага сацыялістычнага будаўніцтва. Праполачнай, нарыхтоўчай і ўборачнай кампаніі; нарыхтоўкам да сельскагаспадарчых выстаў; прамфінплан; пытанні забеспячэння прамысловасці і рабочага снабжэння апалам — кожнае гэта пытанне было разраблена і канкрэтна распрацавана на пленуме.

Майскі пленум быў першым пленумам, на якім былі праналізаваны вынікі першых месяцаў барацьбы за ажыццяўленне рашэнняў XVII з'езда ВКП(б) і XV з'езда КП(б)Б. На XV з'ездзе кіраўнік нашай КП(б)Б тав. Гікало паставіў перад рабочым класам, перад усімі працоўнымі БССР задачу — змагацца за права атрымаць ордэн Леніна для нашай рэспублікі.

Чатыры месяцы, прайшоўшыя пасля XV з'езда, паказваюць, што мы ў вогуле паспяхова змагаемся за ажыццяўленне гэтага лозунга.

У веснавой сяўбе гэтага года БССР паказала бальшавіцкія тэмпы работы. Яна закончыла сяўбу адначасова з ордэнаноснымі Маскоўскай вобласцю і Горкаўскім краем. Такой сяўбы БССР у сваёй гісторыі яшчэ не ведала. Сяўба прайшла пры велізарным уздыме вытворчай і палітычнай актыўнасці калгасных мас. Своечасова прынятыя, на аснове ўказанняў ЦК ВКП(б), арганізацыйна-масавыя меры забяспечылі падцягванне аднаасобнікаў да баявых тэмпаў калгаснай сяўбы. Па-бальшавіцку праведзеная веснавая сяўба — рэзультат карэннай перабудовы партыйных арганізацый на аснове гістарычных указанняў таварыша Сталіна і рашэнняў XVII з'езда ВКП(б), рэзультат канкрэтнага, сталінскага кіраўніцтва ЦК КП(б)Б і, у першую чаргу, яго першага сакратара тав. Гікало. Другім важным вынікам апошніх месяцаў з'яўляецца адначасовы, хоць яшчэ і недастатковы, уздым і поспех у барацьбе за прамфінплан. У ранейшыя гады перыяд сяўбы, як правіла, суправаджаўся аслабленнем работы прамысловасці. У гэтым годзе пры высокіх тэмпах сяўбы мы маем уздым і ў прамысловасці. Гэта з яснасцю гаворыць аб тым, што мы засвойваем бальшавіцкія метады кіраўніцтва—плаўна, высокімі тэмпамі рушыць наперад усе галіны сацыялістычнай гаспадаркі.

Але было-б шкодна і небяспечна абальшчацца першымі поспехамі. Пленум ЦК з усёй рэзкасцю падкрэсліў небяспечнасць якога-б там ні было захаплення гэтымі поспехамі. Мы, па-першае, самую сяўбу маглі правесці ў больш сціслыя тэрміны. Па-другое, сяўба выявіла рад адстаючых раёнаў і асабліва загатоўках сельгасу. На-трэцяе, у прамысловасці мы маем толькі першыя зрухі. [illegible] Хібы ж не галоўным з'яўляецца той факт, што на 1 чэрвеня мы прапалолі толькі ¼ ільну, толькі 30 проц. зерневых, і гэта ў той час, калі мы павінны былі закончыць прапалку ільну (што гэта можна, гавораць прыклад Сянно і Оршы), прыбліжацца к сканчэнню прапалкі зерневых (як прыкладу Слуцка і інш.), к сканчэнню справы [illegible] (як напрыклад, Барысаў).

Асноўная палітычная задача, выстаўленая пленумам, заключаецца ў тым, каб неадкладна пакончыць з настроямі благадушнасці і самазаспакоенасці, каб разгарнуць тэмпы праполкі, падняць [illegible] папараў, такімі тэмпамі сенаўборкі і падрыхтоўкі да ўборкі, [illegible] ўсіх тых, [illegible] ранняя. Мы маем поўную магчымасць атрымаць у гэтым годзе высокі ўраджай. Калі мы ў час прапалкі, добра праналоўшы лён і зернавыя, арганізуем добры догляд за бульбай, гароднінай; калі мы своечасова пачнем сенаўборку і закончым яе да ўборкі зернавых; калі мы добра і своечасова падрыхтуем цягу і машыны, асабліва складаныя да ўборкі; калі мы будзем своечасова **змагацца за захаванне кожнага зярняці**, кожнага каліва ільну, **кожнай бульбіны, мы можам рэзка павялічыць даходы калгаснікаў у гэтым годзе**, на гэтай аснове яшчэ больш іх умацаваць і выклікаць новую хвалю прыліву ў калгасы.

Што зараз рашае? Зараз рашае цвёрдая дысцыпліна: штодзённая праверка ходу работ у калгасе, брыгадзе, звяне, дзесяцідворцы; падцягванне адстаючых участкаў; канкрэтнае кіраўніцтва рамонтам, арганізацыяй працы; укараненне індывідуальнай і звеннявой здзельшчыны на праполцы, уборцы; шырокае разгортванне сацыялістычнага спаборніцтва сельсаветаў, калгасаў, брыгад, звенняў, радавых калгаснікаў.

Асобая ўвага ІЛЬНУ, які быў і ўсё яшчэ астаецца самым слабым участкам сельскай гаспадаркі. Выдзеліць спецыяльных намеснікаў старшынь калгасаў і брыгадзіраў; прымацаваць к звенням пастаянныя ўчасткі на час праполкі і церабленні: строга сачыць за тым, каб не дапускаць разрыву паміж цераблennem, абмалотам, рассціланнем; прапусціць церабільшчыц, мяльшчыкаў, сушыльшчыкаў, трапальшчыц праз спецыяльныя курсы — вось што ў першую чаргу рашае поспех барацьбы за лён.

Пленум даў партарганізацыям асноўныя дырэктывы ў справе арганізацый загатовак. Раннія тэрміны здачы, першы абмалот дзяржаве, вось што, і ў першую чаргу самы закон аб абавязковай [illegible] стаўцы змоў і змоў [illegible] найшырэйшым масам. Выключнае значэнне мае кадры прыёмшчыкаў і сама прыёмка. Вось чаму пленум ЦК асобна падкрэсліў задачы падрыхтоўкі гэтых кадраў, [illegible] інстытут калгасных кантралёраў на ільнозаводах і пунктах загатоўкі [illegible] здаваемай прадукцыі зярна, бульбы і г. д. у самых калгасах. [illegible] будзе важнейшым палітычным лозунгам загатовачнай кампаніі.

Рыхтуючыся да асноўных кампаній, мы павінны [illegible] мяса і малака. Усё гаспадарча-палітычнае значэнне гэтых загатовак характарызуецца хоць-бы тым, што ад іх выканання залежыць рэгулярнае снабжэнне нашай Чырвонай арміі і асобных прамысловых цэнтраў. Арганізацыя гэтай загатоўкі, [illegible] адміністраваннем і [illegible] строгае прымяненне законаў [illegible] кожнай партарганізацыі, за кожнага камуніста.

Пленум паставіў, як важнейшую палітычную задачу, **«каб усе гарады і раёны Беларусі, маючыя прамысловасць» змагаліся «за тое, каб выкананне плана прамысловасцю горада, раёна ў цэлым стала-б баявой традыцыяй партарганізацыі, комсамола, прафсаюзаў і ўсіх рабочых».**

Пленум катэгарычна патрабаваў ад усіх прадпрыемстваў, недадаўшых дзяржаве прадукцыі ў першыя чатыры месяцы, перакрыцця гэтай недадачы ў наступныя месяцы. Пленум абавязаў усе партарганізацыі канкрэтна заняцца кожным прарыўным прадпрыемствам. Пленум абавязаў РК асобую ўвагу звярнуць на так званыя дробныя прадпрыемствы, часамі адыгрываючыя буйную ролю і, у прыватнасці, на дробную прамысловасць.

На пленуме асабліва падкрэслівалася неабходнасць карэннага пералому ў адносінах прамысловасці к **асартыменту тавараў.**

Пленум спецыяльна абгаварыў пытанне аб **апале**. Усім вядома, што апал — самае вузкае месца, якое цягне ўніз усю работу прамысловасці. Зразумела і буйнейшае палітычнае значэнне апалу, як дроў для рабочых кватэр. Пленум з усёй рэзкасцю падкрэсліў, **што чэрвень і ліпень рашаюць зыход усёй гадавой барацьбы за апал.**

Пленум паставіў таму перад усімі раёнамі пытанне здабычы торфу, лесавырубкі і лесавывазкі, як важнейшую гаспадарча-палітычную задачу, адначасова падкрэсліўшы ўсё значэнне барацьбы за **найстражэйшую эканомію апалу.**

Зрабіць рашэнні пленума здабыткам мас! Канкрэтна іх прымяніць на кожным участку работы. Даб'емся рашаючых перамог! Моцна выведзем БССР у шарэнгі перадавых савецкіх рэспублік!

ПЕРШАМУ З'ЕЗДУ САВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

Вітаю актыўных барацьбітоў аднаго з важнейшых участкаў нацыянальна-культурнага будаўніцтва— літаратурнага фронту. Ваш з'езд мае буйнейшае культурна-палітычнае значэнне для БССР і сведчыць пра шпаркі рост і таржэства нацыянальнай па форме і сацыялістычнай па зместу культуры, дасягнутых у рэзультаце брацкай дапамогі з боку Савецкага Саюза і непрымірымай барацьбы КП(б)Б і працоўных БССР з ворагамі ленінскай нацыянальнай палітыкі.

Класавы вораг асабліва тонка вуаліруецца ў літаратуры, надзяваючы рознага роду маскі. Сарваць іх з твару класавага ворага—баявая задача савецкай літаратуры. Трэба насычаць усю літаратуру баявым пралетарскім інтэрнацыяналізмам; трэба трымаць больш цесную сувязь з брацкімі літаратурамі народаў усяго Савецкага Саюза.

Выказваю ўпэўненасць, што ваш з'езд явіцца дэманстрацыяй новай энергіі кадраў пісьменнікаў, накіраванай на ліквідацыю адставання літаратуры ад агульнага высокага ўзроўню сацыялістычнага будаўніцтва, на стварэнне высокіх ідэйна мастацкіх твораў—дастойных дакументаў нашай сацыялістычнай эпохі.

Такія творы можна стварыць толькі вывучаючы вельмі ўважліва і глыбока наша жыццё, жывых герояў на фабрыцы, заводзе, у калгасе і на іншых участках сацыялістычнай будоўлі; савецкі пісьменнік сам павінен быць актыўным і адданым удзельнікам нашага жыцця—жыцця вялікай сацыялістычнай будоўлі.

ЖАДАЮ ПАСПЯХОВАЙ ПЛАДАТВОРНАЙ РАБОТЫ.

ГІКАЛО.

Прывітанне СНК БССР

З'езду савецкіх пісьменнікаў Беларусі Саўнарком БССР пасылае палкае бальшавіцкае прывітанне.

Савецкія пісьменнікі Беларусі прыходзяць на свой з'езд з вялікімі дасягненнямі. Гады барацьбы за ўмацненне пралетарскай дыктатуры, барацьбы з буржуазным нацыяналізмам былі гадамі крышталізацыі беларускай пралетарскай літаратуры, былі гадамі ідэйнага і мастацкага росту савецкіх пісьменнікаў Беларусі.

На грунце росту сацыялістычнай індустрыялізацыі і калектывізацыі сельскай гаспадаркі расце і мацнее савецкая літаратура ў БССР. Разам з гігантамі індустрыі растуць і новыя творы мастацкай літаратуры. Вы, таварышы пісьменнікі Беларусі, управе ганарыцца, што да свайго з'езда прышлі з значнымі творчымі дасягненнямі. Вы сапраўды зрабілі значны крок наперад, і пісьменнікі Беларусі выходзяць у перадавыя шэрагі вялікай арміі пісьменнікаў нашага Саюза ССР.

Але вы не павінны, таварышы, супакоіцца на дасягнутым. Тое што зроблена — гэтага мала, зусім мала. Трэба яшчэ многа і дружна працаваць, каб і далей прасоўвацца па шляху мастацкага і ідэйнага росту, трэба ўздымаць культуру сваіх кадраў. Савецкім пісьменнікам гэта вельмі неабходна. Трэба разгортваць як можна больш літаратурную крытыку, трэба яшчэ больш працаваць над майстэрствам мовы. Мастацкі твор пісьменніка, напісаны на сучасныя тэмы, тройчы, у чатыры разы выйграе, калі ён адначасова з вытрыманай ідэалёгіяй будзе напісан сакавітай, культурнай мовай.

На вашым з'ездзе вам неабходна падвесці вынікі барацьбы з беларускім буржуазным нацыяналізмам, якую пісьменнікі вялі пад кіраўніцтвам нашай партыі, і вызначыць канкрэтныя далейшыя задачы. Асноўным зместам работы вашага з'езда павінна быць барацьба за прынцыпы пралетарскага інтэрнацыяналізма ў літаратуры, за далейшы ідэйны і мастацкі рост пісьменніцкіх кадраў—і старых, і маладых.

Жадаю вам, таварышы, паспяховай работы на гэтым адказным участку нашай сацыялістычнай культуры.

СНК БССР упэўнен, што пісьменнікі БССР на сваім з'ездзе намецяць канкрэтныя шляхі ажыццяўлення ўказанняў нашага вялікага настаўніка і правадыра тав. СТАЛІНА па далейшаму ўздыму сацыялістычнай культуры.

Старшыня Савета Народных Камісараў БССР М. ГАЛАДЗЕД.

АБ РАБОЦЕ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР ЗА ЧАТЫРЫ МЕСЯЦЫ 1934 ГОДА

ПАСТАНОВА ПЛЕНУМА ЦК КП(б)Б

1.

У сваім дакладзе на XVII з'ездзе ВКП(б) тав. Сталін паставіў перад партыяй у галіне прамысловасці наступныя задачы:

«Разгарнуць вытворчасць тавараў шырокага спажывання па ўсіх гаспадарчых наркаматах.

Развязаць мясцовую савецкую прамысловасць, даць ёй магчымасць праявіць ініцыятыву ў справе вытворчасці тавараў шырспажыву і аказаць ёй магчымую дапамогу сыравінай і сродкамі.

Палепшыць якасць выпускаемых тавараў, спыніць выпуск некамплектнай прадукцыі і караць усіх тых таварышоў, не гледзячы на асобы, якія парушаюць або абыходзяць законы савецкай улады аб якасці і камплектнасці прадукцыі.

Дабіцца сістэматычнага росту прадукцыйнасці працы, зніжэння сабекошту і ўкаранення гаспадарчага разрахунку.

Дабіць абязлічку ў рабоце і ўраўнілаўку ў сістэме зарплаты.

Ліквідаваць канцылярска-бюракратычны метад кіраўніцтва ва ўсіх звеннях гаспадарчых наркаматаў, сістэматычна правяраючы выкананне рашэнняў і ўказанняў кіруючых органаў ніжэйстаячымі органамі».

2.

Канстатуючы, што за прайшоўшыя 4 месяцы, не гледзячы на наяўнасць на асобных прадпрыемствах прамысловасці БССР некаторых зрухаў (побач з такімі прадпрыемствамі, як Магвалакно, фабрыка імя Клары Цэткін, завод «Бальшэвік», узяўшая ўсесаюзнае першынства запалкавая фабрыка «Х Októбр», акулярная фабрыка, якія выконваюць план, пачалі выконваць план у колькасным выражэнні такія фабрыкі, як «КІМ», шчацінна - шчотачны камбінат — Віцебск «Сцяг Індустрыялізацыі», барысаўская фабрыка «Пролетарская перамога», абутковыя фабрыкі Гомеля, Віцебска Менска, намеціўся некаторы ўздым у рабоце асобных прадпрыемстваў харчовай прамысловасці БССР), пленум ЦК КП(б)Б разам з тым лічыць, што прамысловасцю БССР зроблены толькі першыя крокі ў справе барацьбы за ажыццяўленне гістарычных указанняў таварыша Сталіна, рашэнняў XVII з'езда ВКП(б) і XV з'езда КП(б)Б.

Выходзячы з усяго гэтага, пленум лічыць работу прамысловасці БССР у цэлым як па якасці, так і па колькаснаму выкананню плана, ў асаблівасці рэспубліканскай прамысловасці НКЦяжпрома, НКснаба, Наркамлегпрома, а таксама прамысловасці Ўпаўнаркомлеса і промкааперацыі за 4 месяцы 1934 г. ЗУСІМ НЕЗДАВАЛЬНЯЮЧАЙ.

3.

Прамысловасць Беларусі па чатырох наркаматах (Наркамлегпром, Наркамцяжпром, Наркамлес, Наркамснаб) выканала свой промфінплан у першым квартале толькі на 90,2 проц., і за красавік месяц — на 93,4 проц. (саюзная — 95,1 проц., рэспубліканская — 92,3 проц.).

Па наркаматах:

Упаўнаркамцяжпром выканаў план у першым квартале на 93,1 проц. (саюзная — 101,1 проц., рэспубліканская — 87,0 проц.); у красавіку па саюзнай — 100,6 проц., па рэспубліканскай 87,9 проц.

Наркамлегпром выканаў план у першым квартале на 95,1 проц. (саюзная — 101,7 проц., рэспубліканская—94,9 проц.); у красавіку па саюзнай—103,5 і рэспубліканскай—97,2 проц.

Наркамснаб выканаў у першым квартале на 84,3 проц. (саюзная — 88,8, рэспубліканская — 80,2 проц.); у красавіку месяцы па саюзнай — 93,6 проц.

Па Упаўнаркамлесу план у першым квартале выканан на 87,7 проц. (саюзная — 87,8 проц., рэспубліканская — 83,6 проц.); у красавіку па саюзнай — 90 проц. (без Лесбела), рэспубліканскай — 66,7 проц.

Заводы Упаўнаркамцяжпрома за 4 месяцы недадалі прадметаў шырспажыву на 1.100 тыс. руб.; Упаўнаркамлес — на 634 тыс. руб.

Сампромкааперацыя выканала план першага квартала на Белкаапромсавету толькі на 86,3 проц. і па Белкалесаюзу — на 90,4 проц.

4.

Побач з невыкананнем плана па колькасных паказальніках мае месца вялікае недавыкананне па якасных паказальніках, барацьба за выкананне якіх з'яўляецца цэнтральнай задачай у выкананні плана 1934 г. Вынікі першага квартала сведчаць аб тым, што к гэтаму важнейшаму ўчастку няма належнай увагі з боку гаспадарчых і партыйных арганізацый Беларусі. Не гледзячы на тое, што ў апошні час праведзена некалькі працэсаў супроць бракаробаў (кіраўніцтва менскай ліцейнай фабрыкі і інш.), закон аб адказнасці за якасць праводзіцца нездавальняюча. Наркаматы не змагаюцца яшчэ як след за яго ажыццяўленне. Ёсць асобныя скажэнні закона (прыцягненне к адказнасці другаступенных асоб). У рэзультаце гэтага за першы квартал прамысловасць БССР мае павелічэнне сабекошту: па прамысловасці Наркамснаба замест зніжэння на 0,8 проц. — павелічэнне на 1,4 проц., па прамысловасці Наркамлегпрома замест зніжэння на 1,25 проц. — павелічэнне на 0,3 проц., па прамысловасці Наркамлеса замест зніжэння на 2 млн. — павелічэнне на 400 тыс. руб.

Таксама мае месца адвольнае павелічэнне і перарасход фондаў заработнай платы. Гэтыя сур'ёзныя недахопы з'яўляюцца рэзультатам таго, што кіраўніцтва раду трэстаў і прадпрыемстваў ігнаравала рашэнне ЦК па пытаннях перабудовы, ліквідацыі функцыяналкі, аддавала недастатковую ўвагу барацьбе за прадукцыйнасць працы, укараненне гаспадарчага разрахунку, ліквідацыю абязлічкі і ўраўнілаўкі ў зарплаце.

Пленум асоба падкрэслівае выключна дрэнную работу прамысловасці будматэрыялаў (многія цагельныя, вапняныя заводы, Крычаўскі цэментны завод і т. д.).

5.

Адказнасць за прарыў, які стварыўся за прайшоўшыя 4 месяцы (усяго недадана за 4 месяцы прадукцыі на 24 млн. руб., з іх на 12 млн. руб. па рэспубліканскай прамысловасці), нясуць у першую чаргу кіраўнікі тых прадпрыемстваў, якія, не выконваючы план, зрываюць работу ўсёй прамысловасці БССР, трэсты і наркаматы, у склад якіх уваходзяць гэтыя прадпрыемствы, гаркомы і райкомы, на тэрыторыі якіх яны знаходзяцца.

6.

Пленум адзначае, што пры зусім нездавальняючай рабоце ўсёй прамысловасці асабліва вялікую долю віны за прарыў нясуць наступныя 37 прадпрыемстваў і леспрамгасаў (спіс прыкладаецца).

Пленум адзначае нездавальняючую работу трэста Лесбел.

Пленум канстатуе, што кіраўнік Белметалтрэста т. ЛЕВІН не забяспечыў канкрэтнага аператыўнага кіраўніцтва заводамі, уваходзячымі ў трэст, а з боку Упаўнаркамцяжпрома тав. САКАЛЕНКА не было дастатковай увагі барацьбе за выкананне промфінплана прарыўнымі заводамі (у асаблівасці Крычаўскім цэментным і заводам «Комунар», на які падае 25 проц. усяго прарыву па Белметалатрэсту).

З трэстаў Наркамлегпрома пленум ЦК лічыць асабліва нездавальняючай работу Скуртрэста ў адносінах абутковых фабрык (тт. ЛЕВІН, ТРЭГУБАЎ і Шклотрэста тав. КРОЛЬ).

З усёй недадачы па рэспубліканскай харчовай прамысловасці — 1.746 тыс. руб. недадалі прадпрыемствы трэста БелКМО (дырэктар ТРЫФСІК) і 3 млн. руб. гомельскія харчовыя прадпрыемствы.

Дырэктар Белпапертрэста тав. СЫЧЭЎ зусім нездавальняюча кіраваў прадпрыемствамі, уваходзячымі ў трэст, а Упаўнаркамлес (т. РОЗІН), у якога сур'ёзная частка прарыву падала на паперу, не аддаваў у сваёй штодзённай рабоце неабходнай увагі папяровым фабрыкам.

Пленум ЦК абавязвае кіраўнікоў наркаматаў, трэстаў і прадпрыемстваў, дапусціўшых прарыў па якасці і колькасці, цягнучых назад усю прамысловасць Беларусі, зрываючых фінплан рэспублікі, не выконваючых рашэнні XVII з'езда ВКП(б) і XV з'езда КП(б)Б, — прыняць неадкладна ўсе меры да ліквідацыі прарыву і звароту пралетарскай дзяржаве доўгу, які за імі лічыцца.

7.

Пленум патрабуе ад партыйных, прафесіянальных і гаспадарчых арганізацый паставіць пытанне аб якасці прадукцыі ў цэнтры сваёй увагі, няўхільна прымяняць законы савецкага ўрада аб барацьбе з бракаробамі, з прагуламі, дабіваючыся на аснове шырокага разгорнутага соцспаборніцтва і ўдарніцтва таго, каб у наступныя кварталы не толькі выканаць планавыя паказальнікі, але і пакрыць прарывы першага квартала па якасці.

8.

Падкрэсліваючы вялікае значэнне пачыну віцебскіх арганізацый, выкарыстаўшых вопыт маскоўскіх бальшавікоў і ў першым квартале і за красавік месяц дабіўшыхся выканання промфінплана прамысловасцю горада ў цэлым, пленум лічыць, што ўсе гарады і раёны Беларусі павінны змагацца за тое, каб выкананне плана прамысловасцю горада, раёна ў цэлым стала-б баявой традыцыяй партарганізацыі, комсамола, прафсаюзаў і ўсіх рабочых (гэта прадпалагае асобую ўвагу адстаючым, дапамогу ім, грамадскі буксір і т. д.).

Разам з тым пленум прапануе віцебскаму гаркому і ўсім астатнім гаркомам і райкомам звярнуць асаблівую ўвагу на ліквідацыю прарыву на адстаючых прадпрыемствах (у асаблівасці харчовых і вырабляючых будматэрыялы).

Пленум ЦК адзначае паспяховае асваенне за апошні перыяд прамысловасцю Беларусі раду новых машын і вытворчасцей (багар на заводзе імя Варашылава — Менск, цэнтрабежная машына на заводзе «Комунар», варштат Аллева на заводзе «Чырвоны пралетарый», тармазапяцыя на заводзе «Чырвоны хімік» і т. д.).

Пленум прапануе дырэктарам прадпрыемстваў і трэстаў звярнуць асаблівую ўвагу на далейшае асваенне новых тыпаў машын, на палепшэнне работы канструктарскіх бюро, інструментальных майстэрань, лабараторый і т. д.

9

Партыя і ўрад за апошні перыяд правялі рад дадатковых мерапрыемстваў па далейшаму палепшэнню дабрабыту рабочых і ўсіх працоўных (свабодны продаж хлеба і промтавараў, рост культурнага абслугоўвання рабочых і ўсіх працоўных, шырокае комунальнае і жыллёвае будаўніцтва, апошняе рашэнне ЦК ВКП(б) і СНК СССР аб павышэнні зарплаты нізка аплачваемых слаёў рабочых, служачых і т. д.).

Усе партыйныя, савецкія, гаспадарчыя і прафесіянальныя арганізацыі павінны выкарыстаць гэтыя мерапрыемствы для мабілізацыі найшырэйшых мас на барацьбу за план, за ўмацаванне працоўнай дысцыпліны, за павышэнне прадукцыйнасці працы.

Пленум указвае дырэктарам — шчацінна-шчотачнага камбіната т. ПЕРУ, Крычаўскага цэментнага завода т. ЗАХАРАВУ і Магілеўскага скурзавода т. ФРЭЙДЗІНУ — на недапушчальнасць такога становішча, калі яны самаўхіляюцца ад клопатаў аб рабочым снабжэнні, якасці абедаў у сталовых, своечасовай выдачы прадуктаў, ад работы кааператыўаў і інш. матэрыяльна-бытавых пытанняў.

Пленум папярэджвае ўсіх дырэктароў прадпрыемстваў і трэстаў, што ЦК будзе строга спаганяць як з начальнікаў ОРС'аў, старшынь ЗРК, Белкаапсаюза, так і з дырэктароў пры выяўленні на прадпрыемствах фактаў пагардлівых, бюракратычных адносін к надзенным патрэбам рабочага снабжэння і быту.

Пленум ЦК лічыць недастаткова здавальняючай работу прафсаюзаў Беларусі ў галіне разгортвання соцспаборніцтва і ўдарніцтва, аховы працы і здароўя рабочых, пастаноўкі пытанняў дробязей рабочага быту і т. д. і прапануе ЦСПСБ і асабліва ўсім ЦП саюзаў рашуча палепшыць сваю работу ў гэтай галіне.

Пленум абавязвае ЦСПСБ, ЦП саюзаў, наркаматы, дырэктароў фабрык і заводаў асобую ўвагу звярнуць на падрыхтоўку і правядзенне праполкі і ўборкі агародаў, арганізацыю хавання гародніны (забеспячэнне тарай, гароднехавальнямі і т. д.). Разам з тым у бліжэйшы-ж час павінна быць вырашана пытанне аб арганізацыі прыгарадных гаспадарак для новых прадпрыемстваў.

Пленум рэзка асуджвае маючыя за апошні час месца спробы раду гаспадарнікаў, пры патуранні многіх фабзаўкомаў, выканаць промфінплан за кошт парушэння элементарных правіл працоўнага заканадаўства і, ухваляючы мерапрыемствы ЦК па гэтаму пытанню, прапануе ЦСПСБ і пракуратуры рэспублікі надалей прымаць усе меры к недапушчэнню гэтага.

10.

Адзначаючы наяўнасць у прамысловасці звыш 63 проц. рабочых беларусаў, пленум ЦК патрабуе ад гаркомаў, райкомаў і гаспадарчых органаў аддаць яшчэ большай увагі справе вылучэння на кіруючую работу рабочых мясцовых карэнных нацыянальнасцей беларусаў, яўрэяў і т. д.

11.

Канстатуючы, што партарганізацыі Беларусі яшчэ не ўзяліся па сутнасці за выкананне рашэнняў XVII з'езда ВКП(б) і XV з'езда КП(б)Б па мясцовай прамысловасці і прамысловай кааперацыі, пленум пастанаўляе:

а) ухваліць мерапрыемствы ЦК КП(б)Б па ўмацаванню кіраўніцтва прамысловай кааперацыяй;

б) склікаць у ліпені ў Менску з'езд старшынь арцелей прамысловай кааперацыі (Белсампромсавета і Белкалесаюза) з сакратарамі раду райкомаў, старшынямі РВК і дырэктарамі асобных дзяржаўных прадпрыемстваў;

в) даручыць Белсампромсавету і Белкалесаюзу арганізаваць рад новых промыслаў і адрадзіць такія промыслы, якія раней мелі развіццё ў Беларусі, праводзячы гэту работу ў першую чаргу праз калгасы, а таксама прыняць меры к палепшэнню і патаненню асартымента ва ўсёй сістэме промкааперацыі;

г) прапанаваць райкомам, гаркомам, райвыканкомам і СНК у месячны тэрмін разгледзець усю суму пытанняў, ад якіх залежыць паспяховасць работы промарцелей (оргпытанні, крэдыт, сыравіна, шэфства дзяржаўных прадпрыемстваў над арцелямі, асартымент, сувязь з гандлёва-праводзячай сеткай) пад кутом вышукання магчымасці вытворчасці дадатковых прадметаў шырспажыву з мясцовай сыравіны і выпрацоўкі новых асартыментаў вырабаў;

д) даручыць СНК і Дзяржплану ўнесці ў двухдэкадны тэрмін у ЦК свае прапановы па пытаннях разгортвання мясцовай прамысловасці на аснове вышукання дадатковых сырцовых рэсурсаў даных раёнаў, а таксама выкарыстання адыходаў дзяржаўных прадпрыемстваў;

е) даручыць СНК склікаць у чэрвені ўсебеларускую нараду па пытаннях мясцовай прамысловасці;

ж) даручыць Бюро ЦК на працягу чэрвеня-ліпеня вырашыць пытанне аб перадачы раду прадпрыемстваў РВК, умацаваўшы мясцовую прамысловасць кадрамі вопытных сур'ёзных работнікаў.

Пленум ускладае персанальную адказнасць за работу мясцовай прамысловасці ў раёне на старшыню РВК.

12.

Пленум, лічачы абсалютна недапушчальнай няўвагу к рабоце дробных прадпрыемстваў, праяўляемую з боку наркаматаў, раду ГК, РК КП(б)Б, горсаветаў, РВК, даручае Бюро ЦК у далейшым строга караць вінаватых у няўважлівых, пагардлівых адносінах к рабоце так званых «дробных» прадпрыемстваў, маючых ва ўмовах Беларусі велізарнае народна-гаспадарчае значэнне.

13.

Адзначаючы некаторыя поспехі пачатай па ініцыятыве комсамола работы па разгортванню (асабліва ў лёгкай прамысловасці) тэхвучобы і зотаўскага руху, пленум лічыць дасягнутае ў гэтай галіне яшчэ абсалютна недастатковым у святле задач, што стаяць перад прамысловасцю БССР, асабліва ў галіне барацьбы за якасць, і падкрэслівае, што гэту работу побач з комсамольскімі і прафсаюзнымі арганізацыямі дырэктары прадпрыемстваў павінны паставіць у цэнтры сваёй увагі.

Пленум прапануе Бюро ЦК, усім гаркомам і райкомам аддаць асаблівую ўвагу гэтай новай форме сацыялістычнага спаборніцтва, дабіваючыся ператварэння ў зотаўскія цэлых брыгад, цэхаў і прадпрыемстваў, праводзячы сістэматычнае вылучэнне на вучобу і кіруючую работу лепшых зотаўцаў (на пасады майстроў, нач. цэхаў і дырэктароў прадпрыемстваў). Пленум ЦК звярачае ўвагу ўсіх дырэктароў прадпрыемстваў на неабходнасць выкарыстаць вопыт завода «Светлана» (Ленінград) і раду фабрык Беларусі па ўкараненню так званага тэхпромфінплана.

14.

Адзначаючы абсалютнае неблагапалучча з ходам прамысловага капітальнага будаўніцтва за кошт запраектаванага ўкладання ўласных сродкаў гаспадарчых органаў, прапанаваць СНК і наркаматам прыняць усе меры к таму, каб узмацніць гэтыя ўкладанні і на 100 проц. забяспечыць выкананне гадавога плана капітальнага будаўніцтва.

15.

Пленум падкрэслівае, што рашэнні ЦК ВКП(б) аб шкле, запалках, торфе і партмасавай рабоце на сплаве даюць баявую праграму для поўнай ліквідацыі наяўных буйнейшых прарываў і недахопаў у рабоце гэтых галін гаспадаркі і прапануе ўсім райкомам, гаркомам, наркаматам, трэстам, дырэктарам прадпрыемстваў, сплаўкантор, леспрамгасаў забяспечыць безумоўнае выкананне гэтых рашэнняў ЦК.

16.

Пленум ЦК папярэджвае ўсіх дырэктароў прадпрыемстваў, трэстаў і кіраўнікоў наркаматаў (т.т. САКАЛЕНКА, ГУРЭВІЧА, РОЗІНА, БАЛЦІНА) аб іх выключнай адказнасці за забеспячэнне прадпрыемстваў апалам на зіму, эканомнае выдаткаванне сыравіны, апалу і электраэнергіі. Бюро ЦК павінна строга спаганяць з гаспадарнікаў, якія не змагаюцца за гэта. Пленум таксама прапануе строга спаганяць за ўсякія спробы парушэння дзяржаўнай дысцыпліны і разбазарвання прадукцыі, і асоба падкрэслівае неабходнасць палепшэння пастаноўкі ўліку сыравіны і прадукцыі на прадпрыемствах, а таксама ўзмацнення барацьбы з раскрадваннямі за правільную арганізацыю супроцьпажарнай справы.

17.

Пленум звярачае ўвагу партыйных арганізацый Беларусі на тое, што важнейшай прычынай дрэннай работы прамысловасці БССР з'яўляецца нездавальняючае праводзенне ў жыццё партыйнымі арганізацыямі рашэнняў XVII з'езда ВКП(б) і ўказанняў т.т. СТАЛІНА і КАГАНОВІЧА па арганізацыйнаму пытанню — недастатковая перабудова партыйных арганізацый, у асаблівасці на заводзе, фабрыцы, у цэху, змене, брыгадзе.

Пленум ЦК лічыць, што так працаваць далей, як працавалі парткомы, парторгі большасці прадпрыемстваў Беларусі да гэтых часоў, нельга. Нельга, каб да гэтых часоў праваджалася засядацельская мітусня, каб парторгі не ведалі сваіх людзей у цэху. Партком, парторг павінны аператыўна рашаць бягучыя пытанні. Выхаваўчую работу трэба рашуча падняць. Пленум падкрэслівае, што няправільна абмяжоўваць кола пытанняў, якія ставяцца на партсходзе, толькі вытворчымі пытаннямі, як гэта робяць на некаторых прадпрыемствах.

У галіне разгортвання работы са спачуваючымі, прыцягнення правераных беспартыйных у спачуваючыя праяўляецца надзвычайная марудлівасць і адсутнасць сур'ёзнай увагі гэтай справе. Ёсць рад фактаў нячулых, фармальных адносін асобных партыйных і прафсаюзных работнікаў к заявам рабочых (шчацінна-шчотачны камбінат). Усё гэта супярэчыць рашэнням XVII з'езда і ўказанням т.т. СТАЛІНА і КАГАНОВІЧА. Парторгі цэха, змены павінны быць у курсе кожнай дробязі, ведаць і ўлічваць настроі ўсіх слаёў рабочых, аддаваць асобую ўвагу старым кадравікам, рабочым і спецыялістам.

Не гледзячы на рад сур'ёзных масавых мерапрыемстваў, праведзеных комсамольскімі арганізацыямі Беларусі за апошні перыяд (зотаўская канферэнцыя, дапамога чыгуначнаму транспарту, сплаву і т. д.), пленум лічыць, што комсамольскія арганізацыі на радзе прадпрыемстваў Беларусі працуюць пакуль што яшчэ слаба.

Пленум ЦК прапануе ўсім ГК, РК, промаддзелу ЦК, ЦК ЛКСМБ у надыходзячы перыяд сканцэнтраваць у галіне прамысловасці галоўную ўвагу на баявым ажыццяўленні рашэнняў XVII з'езда па парторгпытаннях, перабудаваць работу фабрычна-заводскіх арганізацый, падняць іх боездольнасць, узмацніць іх сувязь з шырокімі масамі рабочых і завастрыць класавую пільнасць у адносінах пранікаючых на прадпрыемствы варожых элементаў, штодзённа ўзнімаючы авангардную ролю комуніста і комсамольца ў барацьбе за план.

Пленум прапануе газетам «Рабочий» і «Звезда», а таксама ўсяму астатняму друку шырэй асвятляць і папулярызаваць узоры станоўчага вопыта партработы на прадпрыемствах.

* * *

Пленум звяртаецца з заклікам к рабочым і ўсім працоўным Савецкай Беларусі яшчэ актыўней уключыцца ў барацьбу за канчатковую ліквідацыю адставання нашай прамысловасці і вывесці нашу рэспубліку па прамысловасці ў рады перадавых абласцей Саюза.

Сёння адкрываецца з'езд Саюза совецкіх пісьменнікаў Беларусі

Большэвіцкае прывітанне майстрам літаратуры, барацьбітам за пабудову бяскласавага грамадства

Аб ходзе падрыхтоўкі да 1-га ўсебеларускага з'езда пісьменнікаў

Пастанова бюро ЦК КП(б)Б

1. Беларуская совецкая літаратура прыходзіць да ўсебеларускага і ўсесаюзнага з'ездаў пісьменнікаў значнымі поспехамі. Гэтыя поспехі забяспечаны ростам соцыялістычнага будаўніцтва ў краіне, арганізацыйнай перабудовай пісьменніцкай арганізацыі на аснове пастановы ЦК ВКП(б) ад 23 красавіка 1932 г. і ЦК КП(б)Б ад 27 ...я 1934 г., значнай ачысткай літаратуры ад нацыяналістычных элементаў, узмацненнем класавай пільнасці і мабілізацыяй пісьменнікаў для актыўнага ўдзелу ў соцыялістычным будаўніцтве пад непасрэдным кіраўніцтвам КП(б)Б і ЦК.

2. Павысілася творчая і грамадская актыўнасць пісьменнікаў БССР. Вырасла вядучая роля пролетарскай літаратуры і комуністаў-пісьменнікаў (Александровіч, Харык, Лынькоў, Бранштэйн). Таксама дасягнут ідэйна-творчы рост пісьменнікаў старэйшага пакалення (Колас, Купала, Бядуля) у рэзультаце непасрэднага азнаямлення і вывучэння імі практыкі соцбудаўніцтва, у прыватнасці калгаснага будаўніцтва, прычым для асобных з іх удзел у грамадскай практыцы становіцца як аснова барацьбы за высокую ідэйна-мастацкую якасць сваіх твораў (Колас). Вырасла рабочая і сялянская пісьменніцкая моладзь, маецца пэлом у развіцці маладой польскай і літоўскай літаратуры.

3. Беларуская і яўрэйская літаратуры якасна ўзняліся на больш высокую ступень, больш наблізіўшыся да сучаснасці па праблемах і тэматыцы твораў, пры агульным ідэйна-мастацкім росце твораў і паглыбленні барацьбы за пролетарскі інтэрнацыяналізм у літаратуры БССР. Пастанова СНК БССР аб рэформе правапіса і звязаная з ёй барацьба за ачыстку мовы ад нацдэмаўскага захламлення была ахоплена ўсімі пісьменнікамі БССР. Дасягнуты значныя рэзультаты ў справе напісання драматургічных твораў і літаратуры для дзяцей.

4. Падрыхтоўка да з'езда разгорнута, як масавая палітычная кампанія як унутры саюза, так і на прадпрыемствах, асабліва па Мінску і Гомелю, дзе гэтай рабоце была аддана адпаведная ўвага з боку гаркомаў КП(б)Б.

5. Аднак, бюро ЦК КП(б)Б адзначае, што літаратура БССР усё яшчэ адстае ад павышаных запатрабаванняў да яе з боку палітычна і культурна вырасшых рабочых і калгасных мас:

а) марудным тэмпамі ідзе асваенне вытворчай тэматыкі, абсалютна нездавальняюча распрацоўваецца абаронная тэматыка;

б) якасць літаратуры, навуковая аснова твораў, цікавасць сюжэта, паказ станоўчага вобразу ўдарніка, комуніста ўсё яшчэ знаходзіцца не на высокім ідэйна-мастацкім узроўні, літаратура БССР яшчэ не мае твораў, якія-б стаялі на ўзроўні лепшых твораў саюзнай літаратуры;

в) нездавальняюча пастаўлена работа з літаратурным маладняком па лініі оргкамітэта і поўная адсутнасць работы па лініі ДВБ, профсаюзаў, рэдакцый газет і часопісаў;

г) оргкамітэт ССПБ, пераключыўшыся з арганізацыйных на творчыя пытанні, не дасягнуў яшчэ патрэбнай якасці ў гэтай рабоце, і сапраўдная творчая перабудова адбываецца яшчэ слаба. Газета «ЛіМ» не стала арганізатрам творчых пытанняў і не ўзначальвае дапамогі пісьменніку ў яго ідэйна-мастацкім росце;

д) літаратурная крытыка ўсё яшчэ застаецца найбольш слабым участкам літаратурнага руху і не аказвае патрэбнай канкрэтнай дапамогі пісьменнікам.

6. Асобныя райкомы (віцебскі ГК, Магілеўскі, Бабруйскі РК) і парткамітэты фабрыкі «Окцябр», завода імя Молатава, Магілеўскай шоўкавай фабрыкі недаацанілі палітычнага значэння масавага літаратурнага руху, не скарысталі брыгады пісьменнікаў оргкамітэта, не наладзілі жывой работы па кіраўніцтву літгурткамі на прадпрыемствах.

7. ЦК КП(б)Б абавязвае партгрупу Саюза совецкіх пісьменнікаў забяспечыць правядзенне першага ўсебеларускага з'езда совецкіх пісьменнікаў пад знакам шырокай мабілізацыі пісьменнікаў на ліквідацыю вышэйуказаных недахопаў і пералом у справе далейшага ідэйна-мастацкага росту літаратуры БССР, на аснове авалодвання пісьменнікамі метадам соцыялістычнага рэалізма.

Ажыццяўленне шчыльнай арганічнай сувязі кадраў беларускай совецкай літаратуры з перадавымі масамі працоўных, у першую чаргу з гарадскім пролетарыятам, выхад за межы вузка-літаратурных рамак і інтарэсаў, непарыўная сувязь усёй работы пісьменнікаў з агульнымі задачамі нацыянальна-культурнага будаўніцтва БССР, стварэнне твораў агульна-саюзнага значэння,—усё гэта, разам з барацьбой за якасць твораў, за чыстату мовы, за глыбіню ідэйнага зместу і занімацельнасць павінна стаць стрыжнем усёй творчай і арганізацыйнай работы пісьменніцкай арганізацыі і кожнага пісьменніка. Асаблівы ўпор павінен быць зроблен на абаронную і вытворчую тэматыку.

Далейшая неаслабная барацьба з рэшткамі нацыянал-дэмакратычных класава-варожых уплываў у літаратуры, барацьба за пролетарскі інтэрнацыяналізм і ўсямернае ўмацоўванне сувязі літаратуры БССР з літаратурай другіх народаў Совецкага Саюза, больш шырокае разгортванне соцыялістычнага перавыхавання пісьменнікаў, аказанне сістэматычнай дапамогі ў іх творчай рабоце—павінна быць у цэнтры ўвагі гаркома, кожнага комуніста і комсамольца.

У мэтах умацавання партыйнага кіраўніцтва літаратурай стварыць пры Саюзе совецкіх пісьменнікаў нізавую партарганізацыю.

8. У якасці дадатковай практычнай дапамогі пісьменнікам бюро ЦК КП(б)Б прапануе:

А). У дадатак да адпушчаных да гэтага часу 9 творчых камандыровак пісьменнікам СНК БССР адпусціць дадаткова яшчэ 11;

Б) Прадставіць замежную камандыроўку Якубу Коласу, Андрэю Александровічу і Ізі Харыку.

В) Арганізаваць загарадны дом творчасці. Для гэтай мэты прапанаваць НКЗ прадаставіць дом былога маёнтка Падблюць, у адным кіламетры ад станцыі Пухавічы. Прапанаваць НКГасу на працягу двух месяцаў адрамантаваць і абсталяваць гэты дом, а Наркамснабу і ЦСПСБ выдзеліць адпаведныя сродкі і фонды для стварэння ўмоў нараўне з дамамі адпачынку.

Г) Для дапамогі маладым пісьменнікам:

а) арганізаваць літгабінет пры Саюзе совецкіх пісьменнікаў і ДВБ, адпусціўшы для гэтай мэты сродкі з каштарысу оргкамітэта, ДВБ, ЦСПСБ, ЦП саюзаў і газет;

б) устанавіць 10 творчых усесаюзных камандыровак для рабочых ударнікаў, заклікаўных у літаратуру, з сродкаў ЦСПСБ і ЦП саюзаў;

в) распачаць выданне маладзёжнага часопіса «Комсамольскае племя» з 1 чэрвеня 1934 г.;

г) устанавіць праз Наркомасветы 10 штогодніх стыпендый у вузах і втузах імя Аляксея Максімавіча Горкага для пісьменнікаў.

Д) Арганізаваць літаратурны музей пры Бібліяграфічным інстытуце сіламі апошняга і інстытута ЛіМ.

Е) Пашырыць часопіс «Полымя рэволюцыі» да 12 аркушаў у месяц.

Ж) Даручыць аддзелу культуры і прапаганды ўзмацніць газету «ЛіМ» двума адказнымі работнікамі.

З) Прапанаваць Магілеўскаму, Бабруйскаму і Аршанскаму РК КП(б)Б і Віцебскаму ГК КП(б)Б правесці да з'езда гарадскія сходы партыйнага і комсамольскага актыва па пытаннях падрыхтоўкі да з'езда пісьменнікаў. Гомельскаму ГК і Магілеўскаму РК забяспечыць выпуск літаратурных альманахаў сваіх пісьменніцкіх арганізацый, рэдакцыі «Віцебскага пролетарыя» распачаць і сістэматычна працягваць у далейшым друкаванне літстаронак.

9. Абавязаць Гаркомгас правесці за свой рахунак рамонт кватэр пісьменнікаў і забяспечыць іх поўным камунальным абслугоўваннем.

ДА З'ЕЗДА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ

Сёння адкрываецца першы з'езд Саюза совецкіх пісьменнікаў Беларусі. З'езд заканчвае сабою першы арганізацыйны этап выканання гістарычнай пастановы ЦК ВКП(б) ад 23 красавіка 1932 г.—перыяд арганізацыі адзінага Саюза совецкіх пісьменнікаў, перыяд аб'яднання ўсіх пісьменнікаў, якія стаяць на платформе совецкай улады, якія хочуць прымаць актыўны ўдзел у соцыялістычным будаўніцтве. З'езд заканчвае сабою і першы творчы перыяд выканання гэтай пастановы: крытычную прапрацоўку «лявацкіх» творчых установак былой РАПП, азнаямленне з сутнасцю соцыялістычнага рэалізма, як адзінага метада стварэння соцыялістычнай літаратуры, першы этап барацьбы за якасць літаратурнай мовы і літаратуры ў цэлым, а ў нашых умовах этап барацьбы супроць рэваншысцкіх элементаў нацыяналізма ў літаратуры. З'езд адкрывае новую старонку ў гісторыі літаратуры: старонку работы створанага на аснове статута Саюза совецкіх пісьменнікаў—адзінага ўсесаюзнага саюза, саюза майстроў мастацкага слова, тварцоў перадавой у свеце совецкай літаратуры. З'езд адкрывае новую старонку барацьбы за стварэнне Магнітабудаў у літаратуры на аснове таго палітычнага і творчага вопыта, які набылі пісьменнікі на працягу 2-х падрыхтоўчых гадоў. З'езд павінен яшчэ больш узмацніць барацьбу з недабітымі астаткамі і ўплывамі нацыяналізма і нацыяналістаў у беларускай літаратуры, выкарчоўванне астаткаў нацыяналізма з мовы, са стылю, вобразаў у літаратуры. Нарэшце, з'езд павінен стаць пераломным этапам у разгортванні масавага літаратурнага руху—падняць не толькі чытацкую актыўнасць, але забяспечыць большэвіцкі разварот у справе ўцягнення ў літаратуру—і не фармальна, як гэта ў значнай меры было дагэтуль, а па сутнасці—пісьменніцкай моладзі з рабочых і калгаснікаў.

Гістарычнае значэнне першага з'езда совецкіх пісьменнікаў БССР вялікае; ён завяршае сабой пэўны этап развіцця беларускай совецкай літаратуры, ён мабілізуе літаратуру на новыя, больш складаныя, больш адказныя задачы. Да свайго з'езда беларуская пісьменніцкая арганізацыя прышла са значнымі поспехамі, з радам буйных твораў, з павышэннем ідэйнага і мастацкага ўзроўню. Павысілася грамадска-палітычная актыўнасць пісьменнікаў, а гэта дало ім магчымасць больш шчыльна звязацца з нашай шмат фарбнай, гераічнай і ненаўторнай сучаснасцю, з практыкай соцыялістычнага будаўніцтва. Гіганцкія поспехі соцыялістычнага будаўніцтва пад кіраўніцтвам партыі далі пісьменнікам новыя тэмы, новыя праблемы, новыя фарбы для творчасці.

М. КЛІМКОВІЧ

Пастаяннае канкрэтнае кіраўніцтва партыі літаратурнымі справамі, сістэматычная дапамога пісьменніку, ачыстка пісьменніцкіх радоў ад нацыяналістычных элементаў, разгорнутая барацьба з нацыяналізмам узняла палітычны ўзровень пісьменніка і тым забяспечыла большыя творчыя магчымасці, развінула яго гарызонты. Поспехі будаўніцтва і празорлівая найразумнейшая палітыка партыі стварылі пералом у творчасці і грамадска-палітычным «крэдо» старых пісьменніцкіх кадраў: яны павярнулі на шлях актыўнага служэння пролетарыяту. Памыліліся правыя і нацыяналістычныя элементы, якія лічылі, што пасля пастановы ЦК ВКП(б) ад 23 красавіка 1932 г. наступіць своеасаблівы «класавы мір» у літаратуры і ім даруюць усе мінулыя памылкі і грахі. А гэта, на іх думку, давала-б ім магчымасць працягваць ранейшую «працу». Партыя моцна ўдарыла па руках, якія падняліся на асноўны прынцып большэвіцкай партыйнасці совецкай літаратуры. Памыліліся і «лявацкія» элементы, якія лічылі, што для Беларусі патрэбна пачаць з ліквідацыі БелАПП з-за слабасці пролетарскай праслойкі літаратуры. Пролетарская літаратура БССР не толькі не аслабіла, а ўзмацніла свае пазіцыі і прыходзіць на з'езд, як вядучая, як асноўная. Розніца толькі ў тым, што яна падцягнула бліжэй да сябе, кансалідавала навакол сябе ўсё лепшае, усё мастацка каштоўнае, што ёсць у літаратуры. Лінія партыі і тут, як і на ўсіх участках будаўніцтва, аказалася абсалютна правільнай.

З'езд павінен праходзіць пад кутом рэалізацыі задач, пастаўленых XVII з'ездам перад усёй краінай, у тым ліку і перад літаратурай. Даклад тав. Сталіна —магутны пражэктар маркса - ленінскай тэорыі і практыкі нашай партыі. Ён асвятляе далейшыя шляхі сучаснай совецкай літаратуры. У святле геніяльна-глыбокіх і геніяльна-простых указанняў правадыра партыі ярка відны задачы нашай літаратуры, яе прарывы на ранейшым этапе і тыя вышыні, якімі павінна аўладаць літаратура. ЦК КП(б)Б у сваёй пастанове абсалютна правільна ўказвае, што ў нашай беларускай совецкай літаратуры марудным тэмпамі ідзе асваенне вытворчай тэматыкі, беларуская літаратура не дала яшчэ поўнакроўнага вобраза рабочага-ўдарніка, комуніста, комсамольца. Многія творы беларускай літаратуры стаяць яшчэ на нізкім якасным узроўні як па глыбіні ідэі, па шырыні філасофскіх абагульненняў, так і па цікавасці сюжэта і па мастацкіх сродках, якімі ўладае пісьменнік.

Таму абсалютна правы былі рабочыя, якія скардзіліся на «скучноватость», на сухасць нашай літаратуры. Асобныя творы сучаснай беларускай літаратуры маюць яшчэ вельмі шмат трафарэтных вобразаў, часамі нават нацыяналістычных трафарэтаў: рамантызаваная вясковая дзяўчына, рамантызаваны дзед—носьбіт «народнай душы і сумлення», ідэалізаваны інтэлігент. Не пазбавілася наша літаратура ад «васількавага» нацыяналістычна-народніцкага стылю («Ой, лясы», «Ой, балоты» «Ой, туманы» і т. д.). Мова асобных твораў засмечана архаізмамі і правінцыялізмамі, як вынік шкодніцкай работы нацдэмаўскіх «моваЗнаўцаў». Слаба пастаўлена творчая вучоба маладняка. Таму літаратурны маладняк расце вельмі марудна. Парваўшы кола нацыяналістычнай, правінцыяльнай абмежаванасці, якая прышчэплівалася ў свой час нацыяналістамі, беларуская літаратура ўсё-ж не дала яшчэ значных твораў на матэрыялах буйнейшых новабудоўляў Совецкага Саюза. Вельмі і вельмі слаба распрацоўваецца абаронная тэматыка, якая ва ўмовах нашай прыгранічнасці мае выключнае значэнне.

«Барацьба за шчыльную арганічную сувязь кадраў беларускай совецкай літаратуры з перадавымі масамі працоўных, у першую чаргу з гарадскім пролетарыятам, выхад за межы вузка-літаратурных рамак і інтарэсаў, непарыўная сувязь усёй работы пісьменнікаў з агульнымі задачамі нацыянальна-культурнага будаўніцтва БССР, стварэнне твораў агульна-саюзнага значэння—усё гэта разам з барацьбой за якасць твораў, за чыстату мовы, за глыбіню ідэйнага зместу і займальнасць павінна стаць стрыжнем усёй творчай і арганізацыйнай работы пісьменніцкай арганізацыі і кожнага пісьменніка. Асаблівы ўпор павінен быць зроблен на абаронную і вытворчую тэматыку». Такія задачы паставіў ЦК КП(б)Б перад з'ездам пісьменнікаў. З'езд павінен мабілізаваць усіх пісьменнікаў на ажыццяўленне гэтых задач, разгарнуўшы самую шырокую самакрытыку вакол работы оргкамітэта і ўсёй пісьменніцкай арганізацыі.

На з'езд прыязджаюць пісьменнікі брацкіх рэспублік, у тым ліку беларуская брыгада ўсесаюзнага оргкамітэта, якая аказала вялікую дапамогу беларускай пісьменніцкай арганізацыі, беларускай літаратуры. Мы рады шчыра, сардэчна вітаць прадстаўнікоў брацкіх літаратур, непасрэдная дапамога і вопыт якіх узмацнялі наш рост, умацоўвалі пролетарскае інтэрнацыянальнае адзінства літаратуры, умацоўвалі баявы пролетарскі інтэрнацыяналізм. Удзел іх у першым з'ездзе Саюза совецкіх пісьменнікаў БССР узбагаціць работу з'езда і яшчэ больш замацуе інтэрнацыянальную сувязь атрадаў усесаюзнай літаратуры.

Злева направа т.т. Я. Колас, М. Лынькоў, І. Харык, Я. Купала, К. Крапіва Кавальскі, М. Чарот

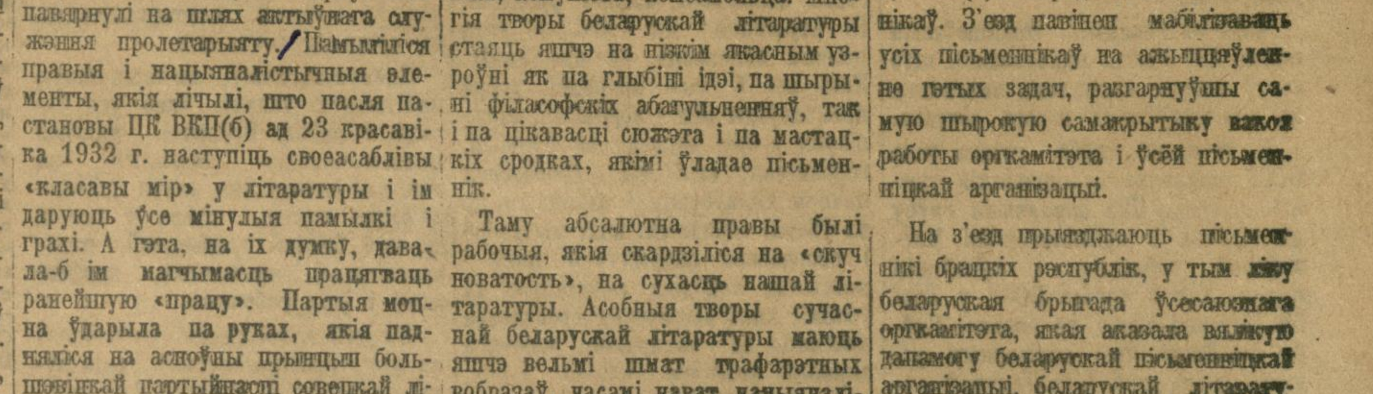

Андрэй АЛЕКСАНДРОВІЧ

ПІСЬМЕННІК і МОВА

«Па ўсяму фронту совецкай літаратуры побач з барацьбой за высокі ідэйны ўзровень мастацкіх твораў, з барацьбой супроць варожай пролетарыяту ідэалогіі трэба моцна ўзяцца за рашэнне праблем майстэрства, праблемы аўладання яркай, прыгожай і багатай мовай» («ПРАВДА»).

Пытанні якасці мовы мастацкага твору, узнятыя А. М. Горкім, набываюць выключна вялікае палітычнае значэнне для моў усіх народаў СССР.

У Совецкай Беларусі барацьба за ачыстку мовы ад класава-шкодных плыняў, ад нацдэмізмаў, архаізмаў, ад штучна ўтвораных па нацыяналістычнаму тыпу слоў — асабліва востра разгарнулася ў сувязі з гістарычнай пастановай СНК БССР аб рэформе беларускага правапіса.

Аднак, гэта барацьба амаль выключна праходзіла па шляху чысткі нашай мовы ад нацдэмаўскага шкодніцтва як у галіне слоўніка, тэрміналогіі, так і форм перадачы слова на пісьме.

Пытанні, пастаўленыя А. М. Горкім, гэта ўжо другі, вышэйшы этап, у які мы абавязаны ўключыцца, гэта ўжо далейшы крок, новая якасць у барацьбе за соцыялістычную культуру.

Распрацоўваючы праблемы літаратурнай мовы, нельга абмежавацца кампанейскім наскокам, нельга таксама і зводзіць пытанні якасці мовы да граматыкі і стылістыкі ў вузкім разуменні гэтых слоў. Неабходна пастаянная, сістэматычная навукова-даследчая работа.

У літаратурных і лінгвістычных колах СССР адбываліся і адбываюцца дыскусіі аб соцыялістычным рэалізме і праблемах мовы.

Асноўны змест дыскусій аб мове—барацьба за высокую якасць літаратуры. Дыскусія разгортваецца вакол праблемы адносін сучаснай літаратурнай мовы да мовы класікаў.

Паўстала востра пытанне і аб адносінах сучаснай літаратурнай мовы да дыялектаў.

Бясспрэчна адно, што імкненне «абнавіць» мову за кошт заплясьнелых, захалусных хутаранскіх славечак з'яўляецца рэакцыйным, і такая «абноўленая» мова з'яўлялася-б арганічна чужой пролетарыяту.

Іменна шляхам такога «абнаўлення» нашай мовы і ішлі ў сваёй контррэволюцыйнай дзейнасці беларускія нацдэмы. Аб гэтым выразна сказаў у сваіх паказаннях следству махровы нацдэм Лёсік. Ён сцвердзіў, што «мову рабочых і бяднейшага сялянства мы свядома ігнаравалі... Мы бралі ўстаноўкі на кулацкія элементы сялянскага насельніцтва. Такім чынам у беларускай літаратурнай мове з'явіліся «вызыск» замест «эксплаатацыя», «хорда» замест «струна», «вогнішча» замест «фокус», «страмапіс» замест «парнаграфія» і т. д. Такімі словамі перапоўнены ўсе тэрміналагічныя выпускі, асабліва іх першыя выданні, калі тэрміналагічныя камісіі працавалі бескантрольна».

І вось гэту «тэрміналагічную работу» прапагандуе ў літаратуры, раіць пісьменнікам вывучаць і скарыстоўваць у сваёй мастацкай творчасці другі іезуіт-нацдэм **Дубоўка.** У часопісе «Узвышша» (якая з'ўлялася «тэарытычнай» трыбунай беларускай контррэволюцыі) Дубоўка пісаў: «Дзіўным здаецца, наколькі мы мала знаёмы з дасягненнямі нашай сучаснай мовы. Няхай чытач возьме перачытае хоць-бы медычную тэрміналогію (остэалогію), якая з'ўляецца класічнай па сваёй апрацаванасці і ўгрунтаванасці».

Лёсік прызнаўся ўжо, якая палітычная сутнасць гэтай «угрунтаванасці», а разгарніце старонкі дубоўкаўскай «класічнай тэрміналогіі» і вы ўбачыце такія з'явішчы, што слова «мускулы» перакладаецца словам «цяглíцы», «цыстэрна» — «зборня», «бронхі» — «дыхвікі», «выхад» — «прыдзвернік», «антыілогія» — «судзінаведанне» і т. д.

Барацьба контррэволюцыйных нацдэмаў за стварэнне «самабытнай» «расава-чыстай» беларускай мовы ішла адзіным фронтам і ўнутры БССР і заграніцай.

Агалцелы нацдэм - белагвардзеец **Ластоўскі** быў выдаў у Коўне слоўнік і гэтым «узмацніў» пазіцыі контррэволюцыі. Што барацьба за «самабытную» мову была толькі маскіроўкай, якая прыкрывала іх барацьбу супроць советаў, з усёй выразнасцю сведчыць нам гэты «расійска-крыўскі слоўнік». Цэлы рад папулярнейшых бытавых і інтэрнацыянальных слоў «перакладаліся» наўмысля нагла. Напрыклад, слова «энтузіязм» перакладаецца словам «захват», «экземпляр»—«адзінец», «экспедыцыя»—«высылка», «пасажыр»—«сядак», «эгаізм» — «сабетніцтва», «шаблон» — «сойменъ», «бухгалтар» — «кнігатай», «эра»—«дзеястан», «фікцыя» — «марока», «цэгла»—«лімпач», «настаўнік»—«вукар», «мастак» — «кудзейнік», «скульптар»— «даўбняр» і інш.

Зусім зразумела, што гэта мова для нас чужая, але па гэтаму «даўбнярскаму» шляху яны імкнуліся накіраваць развіццё беларускай літаратурнай мовы. Нацдэмы ўпарта дамагаліся свайго. Лёсік з усім сваім шаленствам абураўся, што «наша кніжная мова, мова школьных падручнікаў, папулярных народных кніг і асабліва мова штодзенных газет, агулам кажучы, малападобна да жывой беларускай або крывічанскай ці крывіцкай мовы».

Але «сухія тэорыі» могуць быць мала эфектнымі, і Дубоўка імкнецца сродкамі «паэзіі» кінуць заклік:

Кіруючыся вечнаю ўмовай
І ты, паэта, уладар над мовай
Рыхтуй уважна грунт і працавіта
Ў люд паспаліты перлам неўмірушчым
Яна зайсніцца, з мірцамі спавіта,
Калі ад слова шумавінне знішчым.

Гэты контррэволюцыйны заклік быў напісан на іх штандары, пад якім яны творчасць арганізатара белых банд **А. Гаруна** абвяшчалі пролетарскай, пад якім яны прапаведвалі «тэорыю беларускай душы», і на гэтай «базе» змагаліся за стварэнне беларускай «паэзіі лесу, паэзіі дрыгвы», бо «край беларускі лясісты і балоцісты, — кажа Багдановіч,—вось нам і патрэбна стварыць паэзію лесу, паэзію дрыгвы».

На гэтай аснове нацдэмаўскі літаратурны «крытык» Бабарэка разводзіць «тэорыі», што быццамбы «практыка паказвае, напрыклад, што вельмі часта за пролетарскі твор выдаецца і лічыцца той твор, дзе ўспамінаюцца словы «пролетарыят», «Асінбуд», «трамвай», «рэволюцыя» і т. д. Гэта верхаглядства... З гэтым верхаглядствам «Узвышша» вось ужо тры гады змагаецца». За «сапраўдную пролетарскую творчасць, якую будуць помніць вякі і народы», выдавалася дубоўкінская творчасць з яго контррэволюцыйнымі «мірцамі паспалітымі».

Не адставаў у гэтай рабоце і паэт банды Булак-Балаховіча **Я. Пушча**, які пад канец сваёй інтэрвенцкай дзейнасці залямантаваў, што, бач, вельмі далёка зайшлі ў контррэволюцыйнай рабоце, і загаласіла немым голасам яго атрутнае кулацкае нутро:

Усе, усе мы носім маскі
Нат скінуць дома баімося.

Пад уплывам гэтай моўнай «тэорыі і практыкі» знаходзяцца некаторыя пісьменнікі яшчэ і цяпер.

«У ліку грандыёзных задач стварэння новай соцыялістычнай культуры перад намі пастаўлена задача арганізацыі мовы, ачышчэння яе ад паразітычнага хламу» (А. М. Горкі). А гэтага паразітыўнага хламу ў нашай літаратуры яшчэ нямала.

Супроць такога рэакцыйнага з'явішча толькі цяпер распачынаецца сур'ёзная барацьба. І гэту барацьбу трэба давесці да канца. Трэба ачысціць ад слоўнага хламу творчасць усіх пісьменнікаў, не гледзячы на асобы. Упартасць некаторых пісьменнікаў, нежаданне прызнаць неабходнасць чысткі мовы ад старасвецкага гнілля будзе насіць класава-варожы нам характар. Гэты палітычны вывад мы робім таму, што адной з асноўных задач нацдэмаў, як мы вышэй бачылі, было інтэнсіўнае засмечванне нашай мовы архаізмамі і буржуазна-нацыяналістычнымі «неалагізмамі». Гэта быў прыём, метад беларускай контррэволюцыі — своеасаблівай «самабытнай» лексікай, лексікай «дыялектаў» праводзіць барацьбу супроць соцыялістычнага будаўніцтва.

За адзіную, высокай якасці культурную мову—супроць захалуснай стракатa-хутаранскай слоўнай плесені—пад гэтым знакам павінна праходзіць уся работа па адточванню нашай мовы, не забываючыся, што мова для нас не з'яўляецца самамэтай, што яна толькі наш сродак у барацьбе за ажыццяўленне тых задач, якія ставіць праграма партыі, якія з усёй дакладнасцю вызначаны ў работах Леніна і Сталіна.

Есць рад пісьменнікаў, якія абодвума рукамі яшчэ і цяпер трымаюцца за старое, мёртвае і па сутнасці нам чужое і ніяк не дапушчаюць у сваю творчасць новых праяўленняў мовы, хоць і пішуць аб новым, хоць і бяруць сучасную тэматыку.

Мова змяняецца. Мы з'яўляемся сведкамі палітэхнізацыі нашай мовы, з'яўлення новых слоў, новых словаўтварэнняў. Ход соцыялістычнага будаўніцтва, росквіт індустрыі, калектывізацыя сельскай гаспадаркі, ленінская культурная рэволюцыя—усё гэта штодзенна нараджае новыя падзеі, новых герояў, нараджае і новыя паняцці, новыя тэрміны і словы.

Новыя паняцці, новыя тэрміны і словы аднолькава ўліваюцца ў скарбніцу моў усіх народаў СССР, і гэта з'яўляецца самым яркім узорам перамог пролетарскага інтэрнацыяналізма, пад сцягам якога павінна разгортвацца барацьба за культуру мовы, пад сцягам якога ўшчэнт зломяцца рамкі нацыянальнай абмежаванасці.

Тыя пісьменнікі, якія будуць трымацца слоўніка Даля, а беларускія—слоўніка Насовіча,—ім нашу соцыялістычную тэматыку не ўзняць на высокі ідэйна-мастацкі ўзровень, бо не будзе ў іх для гэтага патрэбных моўных сродкаў.

Крытэрый якасці нашай мовы мы павінны шукаць у работах класікаў марксізма — Маркса-Энгельса-Леніна-Сталіна. У іх выказваннях аб мове асноўныя выходныя прынцыпы для нашай барацьбы.

Перад усёй совецкай літаратурнай грамадскасцю стаіць задача яшчэ большай актывізацыі ў барацьбе за даступную мільёнам, чоткую, прыгожую, многагранную народную мову і ачыстку яе ад паразітычнага хламу, прынесенага нацыяналістамі. Соцыялістычны рэалізм патрабуе найбольш поўнага адлюстравання рэчаіснасці, максімальнай даступнасці мастацтва. Гэта патрабаванне поўнасцю праяўляецца і да літаратурнай мовы.

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2

ДАДАТАК ДА ПАСТАНОВЫ ПЛЕНУМА ЦК КП(б)Б АБ РАБОЦЕ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР ЗА 4 МЕСЯЦЫ 1934 г.

СПІС ПРАДПРЫЕМСТВАЎ, НЕ ВЫКАНАЎШЫХ ПРОМФІНПЛАН ЗА ПЕРШЫЯ 4 МЕСЯЦЫ 1934 г.

1. Па рэспубліканскай прамысловасці Наркамцяжпрома (трэст Белмет — дырэктар т. ЛЕВІН) за 4 месяцы недадана прадукцыі на 1.959 тыс. руб., г. зн. амаль уся недадача па рэспубліканскай прамысловасці ўпаў наркамцяжпрома, з іх:

а) завод «Комунар» (Менск) — былы дырэктар т. ПАЖЫВІЛКА, сакратар парткома т. ГОБЕРМАН, старшыня ФЗМК т. МАСЛЯНСКІ — недадзў прадукцыі за 4 месяцы на 472 тыс. руб.

б) «Чырвоны металіст» (Віцебск) — недадаў прадукцыі на 294 тыс. руб. — былы дырэктар т. КАГАН, сакратар парткома т. СІМУНІН, старшыня ФЗМК т. МУКНЕР.

в) «Чырвоны Октябр» (Орша) недадаў на 275 тыс. руб. — дырэктар т. СЛОНІМСКІ.

II. Па рэспубліканскай прамысловасці Наркамлегпрома прарыў стварыўся, галоўным чынам, па віне наступных прадпрыемстваў:

а) Фабрыкі «Праца» (Гомель), хоць за апошні час выконваючай план, але за 4 месяцы недадаўшай краіне прадукцыі на 136 тыс. руб. (трыкутнік — былы дырэктар т. ГАЙСІН, старшыня фабкома тав. КРУГЛІК, ч. в. а. сакратара парткома т. НІСЕНБАУМ).

б) ФЗВ «КІМ» (Менск), недадаўшы прадукцыі на 298 тыс. руб., дырэктар т. ЛЕМБЕРГ, сакратар парткома т. ПАДАЛІНСКІ, старшыня ФЗМК т. БЛЯХЕР.

в) Лямцавай фабрыкі (Менск), недадаўшай краіне за 4 месяцы прадукцыі на 651 тыс. рублёў і выпускаўшай прадукцыю агіднейшай якасці — былы дырэктар т. СВІДЭРСКІ, былы сакратар парткома тав. МАНЕВІЧ, былы старшыня ФЗМК тав. СЫЧОЎ.

г) Фабрыкі імя Крупскай (Менск), недадаўшай краіне прадукцыі на 686 тыс. руб. — дырэктар тав. РАБКІН, сакратар парткома т. ГОЗ.

д) Шклянога завода «Ноўка» (Суражскі раён) — дырэктар тав. САФРОНАЎ, сакратар парткома т. ГУЛЯКЕВІЧ, старшыня ФЗМК т. ГОНДЛЯХ.

е) Шклозавода «Ільіч» (Быхаўскі раён) — дырэктар т. БАРАНАЎ, сакратар парткома тав. ЦЕМКІН, ФЗМК т. КОМАРАЎ.

ж) Фабрыкі імя Кагановіча (Менск) за апошні час выконваючай план, але маючай за 4 месяцы доўг 249 тыс. руб. Трыкутнік — дырэктар тав. КЛІОРЫН, сакратар парткома тав. ШАМЕС, б. старшыня ФЗМК тав. ЗБАНЕК.

і) Фабрыкі «Ўсход» (Менск) — недадала 288 т. руб. — трыкутнік: дырэктар т. ПІНУС, сакратар парткома т. Гефен, старшыня ФЗМК т. ШЧАРБАЦЭВІЧ.

к) Дняпроўскай мануфактуры (Дуброўна) — дырэктар т. КАДЫШЭС, сакратар парткома т. ДВАРЭЦКІ, ФЗМК — тав. ЛЕВІН.

л) Віцебскай лямцавай фабрыкі — дырэктар БУБЛІКАЎ.

м) Швэйнай фабрыкі «Комінтэрн» — недадала прадукцыі на 160 тыс. руб. — дырэктар тав. КАГАН, сакратар парткома тав. ГУТ, ФЗМК — тав. БЕРАЗОЎСКІ.

н) Фабрыкі «Чырвоны тэкстыльшчык», выканаўшай план толькі на 67,9 проц. Недадала краіне на 135 тыс. руб. — дырэктар т. КАГАН, сакратар парткома т. ШНЕЙДЭРМАН, старшыня ФЗМК т. ЛЕВІНА.

III. Па рэспубліканскай прамысловасці Наркамснаба прарыў стварыўся, галоўным чынам, па віне наступных прадпрыемстваў:

а) Маргарынавага завода (Гомель), недадаўшага прадукцыі на 966 тыс. руб. — дырэктар т. ВАЛЬФСОН, сакратар парткома т. ГЕРМАН, старшыня ФЗМК тав. МАРГОЛІН.

б) завода «Чырвоны хімік» (Гомель) — трыкутнік: дырэктар тав. КАГАН, старшыня фабкома т. ГОЛАД, сакратар парткома т. ХРАПАВІЦКІ. Недадала краіне прадукцыі на 350 тыс. рублёў.

в) Фабрыкі «Казімі» (Гомель) — трыкутнік: дырэктар т. УЛІЦІН, старшыня фабкома т. ПЕРКАЛЬ, сакратар парткома т. ЛЫНЬКОЎ. Недадала краіне прадукцыі на 789 тыс. рублёў.

г) Спіртаводачнага завода (Гомель) — недадаў прадукцыі на 433 тыс. руб. — дырэктар т. МЕХАНІКАЎ, парторг т. КАШЫНОЎСКІ, старшыня ФЗМК т. ГЛУХАЎСКОЙ.

IV. Па саюзнай і рэспубліканскай прамысловасці Наркомлеса прарыў у асноўным стварыўся за кошт наступных прадпрыемстваў:

а) Гомельскага дрэваапрацоўчага камбіната — недадаў краіне за 4 месяцы прадукцыі на 661 тыс. руб. (дырэктар т. МІХЕЙЧЫК, сакратар парткома т. БАСС, старшыня ФЗМК т. ЭРКІН).

б) Фабрыкі «Герой працы» (Добруш) — недадала за першы квартал паперы на 1.687 тыс. руб. (был. дырэктар т. ДЗЯНДЗЮК, былы сакратар парткома т. РЫНДЗІЧ, старшыня ФЗМК т. ЦЭЙТЛІН.

в) «Чырвоная звязда» (Чашнікі) — недадала за 4 месяцы краіне паперы на 1.068 тыс. рублёў — дырэктар т. ІГНАТОЎСКІ, сакратар парткома т. КУЖЭЎСКІ.

V. Прадпрыемствы, выпрацоўваючыя будматэрыялы:

а) Крычаўскі цэментны завод — дырэктар т. ЗАХАРАЎ, сакратар парткома т. КОФМАН.

б) Чарапічны завод № 1 (Віцебск).

в) Цагельня № 6.

г) Вапняны завод № 1 (Віцебск) — дырэктар т. КАНЕЧНЫ.

д) Завод буйна-блочных каменняў (Віцебск) — дырэктар т. АЙШПУР.

е) Трубаліцейны завод (Магілеў).

ж) Завод кафельных пліт (Орша).

ПА ЛЕСПРАМГАСАХ:

1. Лельчыцкі — дырэктар т. МУКАЕЎ.
2. Петрыкоўскі — дырэктар тав. БУЛАТОЎСКІ.
3. Ельскі — б. дырэктар тав. КУРЫЛАЎ.
4. Рагачоўскі — б. дырэктар тав. КРАЙЗЕЛЬМАН.
5. Суражскі — дырэктар т. ВОЛЬПЕР.
6. Нараўлянскі — дырэктар тав. НАВІЦКІ.
7. Жыткавіцкі — дырэктар тав. МАЛАШОНАК.
8. Тураўскі — дырэктар т. ФРЫДЛЯНД.

КАЛГАСЫ МСЦІСЛАЎШЧЫНЫ ЗАСМЕЧАНЫ

У ГЭТЫМ ГАЛОЎНАЯ ПРЫЧЫНА ГАНЕБНАГА АДСТАВАННЯ РАЁНА

КЛАСАВАЯ СЛЕПАТА

(ПІСЬМО З КАЛГАСА)

Злосна зрываюць пасеўную, зрываюць праполку і падрыхтоўку да ўборачнай у калгасе імя Сталіна, Дудчыцкага сельсовета, Мсціслаўскага раёна. Гэтым калгасам кіруюць класава-варожыя элементы, — былыя кулакі і жандары.

Старшыня калгаса Брыцікаў М. — былы царкоўны староста; кладаўшчык — былы жандар Альхоў Зміцер, член праўлення — спекулянт Брыцікаў Астах; рахункавод Кавалёў Павел — сын кулака, выключанага з калгаса. Гэта зграя разваліла калгас і зрывае ўсякую ў ім работу.

Брыгадзірам першай брыгады з'яўляецца брат старшыні калгаса Брыцікаў Ігнат. У гэту брыгаду сабраліся ўсе былыя кулакі і цвёрдазаданцы. Самае дальняе поле гэтай брыгады — адзін кілометр. Мала таго, што ў гэтай брыгадзе сабралі лепшыя калгасныя коні, старшыня калгаса па дагавору з МТС паслаў сюды на работу трактары. Гэтай брыгадзе таксама адведзены самыя лёгкія глебы. Цаліку, якія перадалі трэцяй брыгадзе, куды згуртавалі былых беднякоў. Але норма выпрацоўкі вызначана па ўсёй зямлі аднолькавая. І выходзіць, што першая брыгада норму выконвае, а трэцяя ніяк выканаць не можа.

Кулацкая зграя, якая сабралася ў кіраўніцтве калгаса, выкарыстоўвае адставанне трэцяй брыгады для таго, каб распаўсюджваць чуткі, што нічога з нашага калгаса не выходзіць і таму яго трэба распусціць.

Астатнія брыгады ў пагоні за колькасцю выканання плана, каб не адставаць ад першай брыгады, засеялі 50 гектараў ільну, 10 гектараў ячменю, 25 гектараў аўса ў адзін завор, абы толькі выканаць план сяўбы.

Зварачае на сябе таксама ўвагу размеркаванне вялікія прысядзібныя ўчасткі асобных калгаснікаў, зноў-такі пераважна першай брыгады. Харламёнкаў Ф. мае сядзібу 0,67 гектара, Валодчанка Ягор 0,73 гектара, Кавалёў Аляксей 0,77 гектара, сакратар сельсовета Саўчанка Трафім 0,70 гектара. Усёй калгаснай зямлі праўленне калгаса аддало ў аднаасобнае карыстанне калгаснікаў каля 20 гектараў. Раздаўшы калгасную зямлю былым кулакам і спекулянтам, старшыня калгаса Брыцікаў М. скардзіцца, што калгас ніяк не можа выканаць пасеўны план, бо няма зямлі.

Скардзіцца таксама праўленне калгаса на адсутнасць насення. Куды-ж калгаснае насенне падзелася? 35 цэнтнераў насеннай вікі нагналі, бульбу пагналі і раскралі, пшаніцу з калгаснага свірна пакралі, але вінаватых праўленне калгаса дагэтуль не прыцягнула да адказнасці.

Кулак, які ўвесь час сядзеў у канцылярыі, ніякага ўліку не вёў. Раскрадвалі насенне, разбазарвалі абагуленую жывёлу, але сродкі ў калгасную касу не паступілі. З вялікага калгаснага стада асталіся толькі 2 каровы і 3 свінні.

Не рыхтуюцца ў калгасе і да прапалачнай кампаніі. Засеяна 85 гектараў селекцыйнага ільну, а матыг для полкі ільну няма. Калгасная кузня не працуе. Не рыхтуюць таксама і ўборачны інвентар.

Аб усім гэтым я 14 мая змясціў карэспандэнцыю ў раённай мсціслаўскай газеце, але ні райком партыі, ні палітаддзел ніякіх мер дагэтуль не прынялі. **СВІ.**

АД РЭДАКЦЫІ: Змяшчаючы гэта пісьмо, рэдакцыя звярачае ўвагу мсціслаўскага райкома КП(б)Б і палітаддзела 1-й МТС на засмечанасць калгаса імя Сталіна класава-варожымі элементамі, якія сарвалі сяўбу ў калгасе і вядуць яго да развалу.

Аб тым, што ў гэтым калгасе да кіраўніцтва прабраліся былыя жандары, царкоўнікі, кулакі і спекулянты, мсціслаўскаму райкому партыі і палітаддзелу 1-й МТС было добра вядома з карэспандэнцыі ў раённай газеце «Бальшэвік Мсціслаўшчыны» ў нумары за 14 мая пад загалоўкам «Ачысціць калгас ад кулакоў, жандараў, спекулянтаў і царкоўных служыцеляў — вывесці калгас з прарыву». Але кіраўніцтва Мсціслаўшчыны не мабілізавала на канкрэтным факце пільнасць партыйнай арганізацыі і асноўных мас калгаснікаў на ачыстку калгасаў і іх палітычнага і арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання.

Падобных сігналаў аб засмечанасці калгасаў класава-варожымі элементамі Мсціслаўскі райком КП(б)Б і палітаддзел МТС атрымалі ад раённай газеты ў часе падрыхтоўкі да сяўбы ЗВЫШ 30. Па некаторых калгасах («Чырвоная Дуброва» і інш.) былі нават падвойныя і патройныя сігналы. Тым не менш, ніхто на гэтыя сігналы не рэагаваў, шкодніцкая дзейнасць кулацкіх элементаў не была ліквідавана. Дарэмна вы будзеце шукаць у шматлікіх пастановах, публікуемых за подпісамі сакратара РК КП(б)Б тав. Тарасава, старшыні РВК тав. Рая і начальніка палітаддзела тав. Варашулы, хоць-бы адно папярэджанне аб неабходнасці ачысткі калгасаў ад кулацкіх элементаў, аб тым, што перад выхадам на поле калгасам трэба было праверыць, каму даручаны калгасныя коні, збруя, плугі, каму даверылі адказнейшую задачу — выкананне плана веснавой сяўбы. А ў выніку, калі ўся БССР 23 мая рапартавала тт. Сталіну, Кагановічу і Молатаву аб выкананні плана веснавой сяўбы, Мсціслаўскі раён выканаў план толькі крыху больш 90 проц., хоць раён меў усе магчымасці быць перадавым у рэспубліцы.

Характэрны факт. 8 мая мсціслаўскі райвыканком выносіць пастанову аб аказанні дапамогі старшыні калгаса «Сельгасрабочы» тав. Я. С. Рудакоўскаму, у якога кулакі спалілі хату. Але, зноў такі, ні райком, ні райвыканком не палічылі патрэбным на гэтым факце падняць класавую пільнасць калгасных мас на барацьбу супроць шкодніцкіх і кулацкіх элементаў, за ўзмацненне тэмпаў сяўбы.

Замест мабілізацыі калгасных мас і іх актыўнасці на барацьбу за тэмпы і якасць сяўбы, кіраўніцтва Мсціслаўшчыны з першага дня разгортвання сяўбы стала на шлях адміністравання ў калгасах, ужывання масавых рэпрэсіўных мер супроць кіраўніцтваў сельсоветаў і калгасаў.

20 красавіка, калі калгасы ў раёне засеялі толькі 22 гектара, а аднаасобнікі да сяўбы яшчэ зусім не прыступілі, бюро мсціслаўскага РК КП(б)Б, прэзідыум РВК і палітаддзел МТС абвясцілі суровую вымову старшыні калгаса «1 мая» тав. Каляду, старшыні Рылаўшынскага сельсовета т. Чарнаусаву, суровую вымову з папярэджаннем брыгадзіру калгаса «Чырвоны шлях» Брындзіну, знялі з работы і аддалі пад суд брыгадзіра калгаса «1 мая» Тачыліна, папярэдзілі аб партыйнай і крымінальнай адказнасці старшынь: Забалоцкага сельсовета тав. Капілава і Печкаўскага сельсовета Раманенкі.

На заўтра прэзідыум мсціслаўскага райвыканкома абвяшчае суровую вымову з папярэджаннем старшыням калгасаў «Комуністычны шлях» — Рыўкіну і «Савецкая Беларусь» — Шаршнёву.

24 красавіка бюро райкома ЛКСМ і палітаддзел МТС папярэдзілі аб суровых мерах уздзейнасці сакратароў комсамольскіх ячэек і комсамольскіх арганізатараў 21 калгаса. Сакратару калектыва педтэхнікума тав. Сейферу была абвешчана суровая вымова за бяздзейнасць па шэфству над калгасамі.

Вось якія «метады» масавай работы прымянялі кіраўнікі мсціслаўскага райкома замест ачысткі калгасаў ад класава-варожых элементаў і мабілізацыі актыўнасці калгасных мас.

Гэта з'яўляецца асноўнай прычынай таго, што Мсціслаўшчына на працягу апошніх дзён правальвае ўсе палітычна-гаспадарчыя заданні.

Рэдакцыя чакае неадкладнага адказу ад мсціслаўскага райкома КП(б)Б і палітаддзела МТС на пісьмо з калгаса імя Сталіна.

Не чакаць суцэльнага выспявання траў, пачынаць касьбу на паасобных выспеўшых участках

Абавязкова правесці два ўкосы

НАРОЎЛЯ. 2. (Па тэлефону ад кар. «Звязды»).

У Нараўлянскім раёне сенаўборка амаль не пачата. Скошана толькі 70 гектараў. Прыступілі да сенакосу ўсяго некалькі калгасаў. Зусім не пачат сенакос у аднаасобным сектары. У цэлым радзе сельсоветаў, як Галошчынскі, Дзяміdaўскі і інш., аднаасобнікі не надзелены лугам і аб гэтым ніхто ў раёне не клапоціцца. Не адведзены сенажаці і многім калгасам у той час, як у раёне аграмадныя плошчы лугоў з'яўляюцца беспрытульнымі. У мінулым годзе гэтымі лугамі карыстаўся хто папала.

Нараўлянскі раён, як і ўсе палескія раёны, мае свае асаблівасці. Тут галоўным чынам балотныя сенажаці — асака. Гэты год для Палесся спрыяе тым, што добрае надвор'е дае магчымасць убраць балотныя лугі поўнасцю і шмат раней чым летась і тым самым павялічыць кармавую базу. Гэта важна таму, што калі першы ўкос правесці раней, то другі ўкос дасць значна лепшы ўраджай, чым першы. У Наroўлі-ж над гэтым пытаннем ніхто не задумваецца. **Р. В.**

АДНААСОБНІКАМ НЕ АДВОДЗЯЦЬ СЕНАЖАЦІ

МАЗЫР. (Па тэлефону ад палескіх карэспандэнтаў «Звязды»).

На Мазыршчыне падрыхтоўка і разгортванне сенаўборкі праходзяць зусім слаба. На 1 чэрвеня скошана толькі 140 гектараў. Касьба пачалася калгасамі пяці сельсоветаў—Дудзіцкага, Бабрыняцкага, Бярозаўскага, Духовіцкага і Даманавіцкага. Аднаасобнікі ў раёне касіць яшчэ не пачыналі.

Райземаддзел яшчэ не закончыў адвод сенажацей калгасам, асабліва аднаасобнікам. Ён абмежаваўся толькі спускам наконт гэтага дырэктыў сельсоветам. Паўтараецца практыка веснавой сяўбы, калі земаддзел абмежаваўся спускам дырэктыў сельсоветам.

Зноў паўтараюцца памылкі мінулага года, калі ў асобных сельсоветах, напрыклад, Слабодскім, аднаасобнікі зусім асталіся без сенажаці. **Р. Фралоў, В. Мачальскі.**

Соцыялістычнае спаборніцтва 100 лепшых паляводчых брыгад

Цэнтральная камісія па соцспаборніцтву з Заходняй вобласцю, абмеркаваўшы прапанову перадавых брыгадзіраў Менскага раёна („Звязда" № 122), прымае іх прапанову аб арганізацыі соцыялістычнага спаборніцтва 100 лепшых паляводчых брыгад.

20 чэрвеня ў Менску Цэнтральная камісія па соцспаборніцтву склікае злёт 100 лепшых брыгадзіраў. Кожны раён вылучае на ўсебеларускае спаборніцтва адну брыгаду. Наступныя раёны вылучаюць па 2 брыгады: Полацкі, Гарадоцкі, Віцебскі, Сенненскі, Аршанскі, Барысаўскі, Менскі, Быхаўскі, Слуцкі, Магілеўскі, Бабруйскі, Гомельскі, Жлобінскі, Рагачоўскі, Шклоўскі, Касцюковіцкі, Клімавіцкі, Горацкі, Мсціслаўскі, Лёзненскі, Дзяржынскі, Мазырскі, Рэчыцкі, Дрысенскі і Суражскі.

Аднačасова „Звязда" з 10 чэрвеня ўводзіць дошку гонару для 100 лепшых калгасных брыгадзіраў. Раёны абавязаны кожныя пяць дзён (па тэлеграфу або тэлефону) 1, 6, 11-га і т. д. паведамляць у „Звязду" прозвішча лепшага брыгадзіра і выкананне (у процантах) іх брыгадамі важнейшых сельска-гаспадарчых работ.

Камбініраваныя звенні на ўборцы сенажацей

ОРША. (Па тэлефону ад карэспандэнта «Звязды»).

Змагаючыся за павелічэнне кармавой базы, перадавыя калгасы раёна пачалі масавую касьбу заліўных і балотных сенажацяў.

Калгас «Перамога» (Веравайшанскі сельсовет), імя Варашылава (Дубровенскі сельсовет) і іншыя з першага дня работы на сенажацях увялі індывідуальную здзельшчыну, разгарнулі соцспаборніцтва паміж звеннямі і асобнымі калгаснікамі. У выніку адзін чалавек скошвае 0,55-0,60 гектара за дзень.

Заслугоўвае ўвагі вопыт перадавога ў раёне калгаса «Чырвоны бераг», Багушэўскага сельсовета, які арганізаваў камбініраваныя звенні па ўборцы сенажацей.

У кожнае такое звяно ўваходзяць 3 касцы, 3 сушыльшчыкі, 3 грабцы (яны-ж варочаюць сена) і 3 возчыкі (яны складаюць сена ў пуні).

Мэта арганізацыі камбініраванага звяна — не дапусціць разрыву паміж касьбой, сушкай і возкай сена ў памяшканне.

Як вынік, на трэці дзень пасля пачатку касьбы балоцістых сенажацей у калгасе высушана і палажана ў пуні сена з 6 гектараў.

Масавая касьба разгортваецца. **А.**

УКАРАНІЦЬ ІНДЫВІДУАЛЬНУЮ ЗДЗЕЛЬШЧЫНУ НА КАСЬБЕ

СЛУЦАК. З самага пачатку сенакосу выявілася, што ў радзе калгасаў дрэнна размеркавалі работу і амаль нічога не зрабілі для замацавання ўчасткаў за брыгадамі.

У калгасе «Уперад», Бокшыцкага сельсовета, летась да канца сенакосу брыгады не ведалі да каго які ўчастак прымацаван. Тое самае паўтараецца і ў гэтым годзе. Калгас пачаў сенакос, але брыгады ўсё яшчэ не ведаюць дзе каму трэба касіць.

Нічога не зроблена ў калгасе «Прагрэс», Сераднякоўскага сельсовета, для звозкі скошанага сена. Частка драбін паламана. На многіх колах няма шын.

У трэцяй брыгадзе калгаса імя Варашылава, Палікарпаўскага сельсовета, на работу выходзяць позна. Нормы касьбы выконваюць толькі напалову. Старшыня калгаса тав. Тарасевіч, замест таго, каб арганізаваць работу адстаючай брыгады, сам пайшоў з першай брыгадай касіць.

Такое-ж становішча ў радзе калгасаў раёна. Гэта тлумачыцца пераважна тым, што супакоіўшыся на поспехах сяўбы, зямельны аддзел нічога не робіць для расстаноўкі сіл у брыгадах, для ўвядзення індывідуальнай здзельшчыны для касцоў і дробна групавой здзельшчыны на сенаўборцы. Правільная аплата працы на касьбе не стала ў цэнтры ўвагі зямельных органаў пры падрыхтоўцы да ўборкі. Гэта з'яўляецца буйнейшым тормазам у сенаўборцы на Случчыне.

Зямельны аддзел і райком партыі не арганізоўваюць перадачу вопыту калгасаў зоны МТС калгасам, якія не абслугоўваюцца МТС. Добрыя ўзоры работы не становяцца здабыткам усіх калгасаў раёна, хоць у калгасах зоны МТС, якія разгарнулі масавую сенаўборку, ёсць чаму павучыцца ўсім калгасам раёна.

Вось калгас «Комінтэрн» зоны МТС, які 22 мая вышаў на касьбу. Кожная брыгада вылучыла ў звенні лепшых ударнікаў. Уведзена індывідуальная здзельшчына, заключаны індывідуальныя дагаворы па соцспаборніцтву на перавыкананне норм і лепшую якасць касьбы. Інспекцыі якасці, якія правяраюць ход касьбы, адзначаюць: «Выкашана, як брытвай выгалена».

Усе брыгады калгаса «Комінтэрн» загадзя адрамантавалі гумны, вазы, колы. Дакладна разлічана, каб поўнасцю закончыць сенаўборку на калгасных 118 гектарах сенажаці да пачатку ўборкі ўраджаю і абавязкова зняць 2 укосы.

Такія-ж магчымасці маюць усе калгасы раёна. Трэба толькі дабіцца правільнай арганізацыі працы і расстаноўкі сіл, увядзення індывідуальнай здзельшчыны, каб зацікавіць кожнага касца ў перавыкананні норм касьбы. **Л. К.**

УБОРАЧНАЙ КАМПАНІІ—ПАДРЫХТАВАНЫЯ БОЛЬШЭВІЦКІЯ КАДРЫ

У НАРОЎЛІ РАШЫЛІ КАДРЫ НЕ РЫХТАВАЦЬ

(Ад палескіх карэспандэнтаў «Звязды»).

Для загадчыка Нараўлянскага райза тав. Вайцэховіча 29-е мая быў днём надзвычайным. Прышоў на работу, сакратар падаў яму кучу папер — пошта для прагляду. Вайцэховіч, прывычна, з сумным выразам на твары, лістаў і перагінаў, прачытваў розныя адносіны і цыркуляры і размашыста надпісваў: «Атрымана такога-та чысла, такому-та для выканання». Адну адкладваў і браўся за другую—усё ішло сваім чарадом. Раптам Вайцэховіч змяніўся ў твары, вочы вытрашчыў і пачаў круціць і разглядаць з усіх бакоў паперку. Вачам сваім не верыць: «Не можа быць. Не можа быць. Каб зараз... летам... у час палявых работ. Калі працы па горла... Дзе-ж узяць людзей?.. З першага распачаць... Не можа быць...»

Гэта была адносіна Наркамзема і план падрыхтоўкі кадраў масавай кваліфікацыі для правядзення ўборачнай кампаніі. У плане значылася на працягу чэрвеня месяца падрыхтаваць звыш 200 чалавек: 79 чалавек для работы на жняярках-самаскідках і касілках; 12 чалавек для работы на снопавязалках; 10 для работы на бульбакапалках; 18 для работы машыністамі на поўскладаных і складаных малатарнях; 49 — брыгадзіраў па сіласаванню і т. д. Усяго па плану Наркамзема ў раёне трэба арганізаваць 11 курсаў. Большасць з іх тэрмінам на адзін месяц. Усё гэта неабходныя спецыялісты для калгасаў, каб паспяхова і добра ўбраць ураджай з соцыялістычных палёў.

Такое здзіўленне Вайцэховіча мела свае падставы. Падрыхтоўкай калгасных кадраў у раёне ніхто не займаецца і аб арганізацыі курсаў ніхто нават не падумаў. Дарэчы, Наркамзем таксама толькі зараз адумаўся спусціць планы падрыхтоўкі кадраў.

Вайцэховіч у гэтым напрамку зрабіў толькі тое, што... на адносіне Наркамзема старанна зрабіў стэрэатыпную пометку: «Атрымана 29 мая». На гэтым была пастаўлена кропка. Нават рэзалюцыі не паследавала—каму з работнікаў райза заняцца гэтай работай.

30-га мая ўвесь дзень засядаў прэзідыум райвыканкома. Вось тут людзі сапраўды «па-геройску» змагаліся. Разгледзелі 26 пытанняў. Сярод іх было разгледжана пытанне і аб падрыхтоўцы да ўборачнай кампаніі. Прынялі запрапанаваны Вайцэховічам план, а вось аб кадрах засядацелі «забыліся» і заікнуцца.

Веснавая сяўба паказала, што рад старшынь калгасаў не ўмеюць арганізоўваць калгаснікаў па баявую работу, і калі іх пакінуць старшынямі надалей, уборка, як найбольш складаны працэс сельскагаспадарчых работ, будзе сарвана. Гэта калгасы «Шлях Ільіча» «Чырвоны партызан», «Адраджэнне» і рад іншых. Калгасам «Новая Звойць» «кіруе» Грыгарэнка, які праводзіць кулацкую палітыку, накіраваную на развал калгаса, не прымае працоўных аднаасобнікаў у калгас.

— Няма людзей, каб зараз змяняць старшынь калгасаў. Знімеш яго з пасады старшыні, а на яго месца не знойдзеш чалавека. Баімся мяняць,—цвёрда заявіў загадчык райза Вайцэховіч.

Тут не лічаць патрэбным працаваць з актывам, выяўляць яго і высоўваць на кіруючыя пасты ў калгасе.

Кіраўнікі Нараўляншчыны «забылі» і пра вялікую сілу ў калгасе—жанчыну. Ніводнай жанчыны няма на пасадзе старшыні калгаса. З акончыўшых курсы брыгадзіраў зімой 15 жанчын брыгадзірамі накіраваны толькі... тры жанчыны. Але ім ніхто не дапамагае ў працы.

—Мы ўжо маем урок, што жанчына не апраўдвае сябе кіраўніком. Мы двух жанчын паставілі старшынямі калгасаў, але праз некаторы час знялі і больш не высоўваем,—нахабна заявіў Вайцэховіч.

Гэта лўна кулацкае цвярджэнне шырока прыжылося ў раёне.

Р. ФРАЛОЎ.
ВЛ. МАЧАЛЬСКІ.

ПАДРЫХТОЎКА КАДРАЎ— ВАЖНЕЙШАЯ ПАЛІТЫЧНАЯ ЗАДАЧА

ТОЙ ФАКТ, ШТО СЕННЕНШЧЫНА ВЫШЛА ПА СЯЎБЕ Ў ПЕРАДАВЫЯ РАДЫ ПА РЭСПУБЛІЦЫ, А ПА ІЛЬНАЗАГАТОЎКАХ У МІНУЛЫМ ГОДЗЕ ЗАНЯЛА ПЕРШАЕ МЕСЦА, У ЗНАЧНАЙ СТУПЕНІ ТЛУМАЧЫЦЦА ЎМЕЛЫМ ВЫХАВАННЕМ І ПАДБОРАМ КАДРАЎ.

Але гэта быў толькі пачатак. Зімой 1934 года ў раёне курсамі было ахоплена шмат калгаснікаў і калгасніц, праявіўшых сябе на ўдарнай рабоце ў часе ільнаапрацоўкі загатовак.

На курсах старшынь калгасаў вучылася 53 чал. Праўда, не ўсе яны атрымалі атэстат на пасаду старшынь. З гэтай колькасці 9 таварышоў былі прызначаны брыгадзірамі, 2 звеннявымі, 8 намеснікамі старшынь калгасаў па ільну, 1 загадчыкам фермы і 9 чал. адсеялася. Патрабаванні да кадраў былі вялікія. «Адсеў» праходзіў не самацёкам, ён быў арганізаваны. Кадры праходзілі густое «сіта» палітычнай праверкі.

За зіму падрыхтавана, апрача таго, 65 брыгадзіраў, 69 ясельных працаўнікоў.

Бліскучым узорам для ўсіх раёнаў з'яўляецца форма арганізацыі курсаў—дамы адпачынку па перападрыхтоўцы старшынь калгасаў, якія зімой працавалі ў раёне.

Былі яны ў прыгожым лясістым месцы, на тэрыторыі соўгаса ХОДЦЫ. Курсанты атрымлівалі ўзмоцненае харчаванне. Займаліся спортам. Ездзілі на лыжах. Гулялі ў шахматы, шашкі. Культурна адпачывалі і разам з тым вучыліся.

За дзве чаргі (па два тыдні кожная) праз гэтыя курсы-адпачынак прайшло 73 старшыні калгасаў, апраўдаўшых сябе на рабоце, але патрабаваўшых падняцца кваліфікацыі.

У БЕЛІЦЫ, ХОДЦАХ І РАСНЕ праходзілі 10-дзённую перападрыхтоўку 73-м калгасных брыгадзіраў. Яны таксама апрача вучобы атрымлівалі ўзмоцненае харчаванне і культурны адпачынак.

Перад веснавой сяўбой прайшло перападрыхтоўку 130 намеснікаў старшынь калгасаў па ільну. Лепшыя калгасныя практыкі атрымлівалі на курсах палітычную зарадку, тэарытычныя веды. Перад прапалачнай кампаніяй зноў прайшлі курсы-канферэнцыю (тры дні) 150 намеснікаў па ільну і 60 звеннявых па прапалцы.

У раёне працуе пастаянная калгасная пацімесячная школа, у якой навучаецца па групе загадчыкаў калгасных ферм 50 чалавек, рахункаводаў — 35, брыгадзіраў — 25, а ўсяго—110 чалавек, у тым ліку—32 жанчыны.

У перыяд паміж пасеўнай і ўборачнай кампаніямі будзе падрыхтавана і перападрыхтавана старшынь калгасаў—35 мужчын і 25 жанчын, брыгадзіраў—50 мужчын і 30 жанчын. Будуць праведзены кароткатэрміновыя курсы ільнацерабільшчыц, потым па рассцілу і ільнатрапальшчыц і т. д.

Улічваючы недахоп машынаведаў па сеялцы, у выніку чаго амаль поўнасцю сарвалася вясной радковая сяўба, да асенняй пасеўнай будуць падрыхтаваны сейбіты па радковай сяўбе.

Зусім нядаўна, перад сяўбой, лепшы брыгадзір калгаса «ЧЫРВОНАЕ ЛАТЫГАВА» тав. СІМАНОВІЧ быў высунут на пасаду старшыні ў буйнейшы калгас «ПУРПЛЕВА». А сёння, гэты «прарыўны» калгас выходзіць у рады перадавых, справуляецца з цяжкай спадчынай мінулага кіраўніцтва.

Радавая калгасніца калгаса «ЛАТЫГАЛЬ» АЎСІЕВІЧ КАЦЯ прайшла курсы старшынь калгасаў і зараз працуе старшынёй калгаса «ГАНЧАРОВА». Яна два разы прэміравана за прыкладную арганізацыю сяўбы, якую калгас скончыў 6 мая. ВІННІКАЎ НІЧЫПАР скончыў курсы і працуе старшынёй калгаса «ЖОХАВА», сяўбу закончыў другім у раёне.

Такіх прыкладаў—дзесяткі, таму што дзесяткі, сотні лепшых ударнікаў і ўдарніц падымаюцца з нізоў на камандныя пасты ў калгасах, замяняючы нягодныя, класава-варожыя элементы.

Сенненшчына паказвае ўзор выканання ўказанняў тав. ГІКАЛО «ПЕРЫЯД ПАМІЖ СЯЎБОЙ І ЎБОРКАЙ, ПАВІНЕН БЫЦЬ ВЫКАРЫСТАН ДЛЯ КАРОТКАТЭРМІНОВАЙ ПАДРЫХТОЎКІ І ПЕРАПАДРЫХТОЎКІ КАЛГАСНЫХ КАДРАЎ, АДНАЧАСОВА СА СМЕЛЫМ ВЫЛУЧЭННЕМ ЛЕПШЫХ УДАРНІКАЎ І ЎДАРНІЦ НА ПАСТЫ БРЫГАДЗІРАЎ, СТАРШЫНЬ КАЛГАСАЎ».

А. МІКУЦКІ.

Сянно.

Линейная калибровочная мишень LRT-BE4-V2

СЕСІЯ ГЕНЕРАЛЬНАЙ КАМІСІІ ПА РАЗЗБРАЕННЮ

Тав. Літвінаў дае водпаведзь Ідэну

ЖЭНЕВА, 6 чэрвеня. (Інфармацыя «Праўды»)

На сёнешнім пасяджэнні бюро **ГЕНДЭРСОН** прадаўжаў сваю тактыку сабатажу ў адносінах да ўнесеных генеральнай камісіяй на абмеркаванне бюро трох праектаў рэзалюцыі. Ён заявіў, што хоць на ўчарашнім пасяджэнні бюро яго рэзалюцыя, якую ён сёння назваў «праграмай работ канферэнцыі», і не была прынята, тым не менш ён на ёй настойвае. Апрача таго, — сказаў Гендэрсон, — ёсць і другая праграма работ — праграма, выказаная ў праекце французскай рэзалюцыі.

На думку Гендэрсона, цяпер справа павінна ісці аб ўзгадненні гэтых двух праграм. Каб гэтага дасягнуць, Гендэрсон прапануе стварыць пагаджальную камісію і адкласці пасяджэнне бюро да 11 чэрвеня, а пленума генеральнай камісіі —да 12 чэрвеня з тым, каб даць дэлегацыям час знесціся са сваімі ўрадамі.

БАРТУ агаласіў праект рэзалюцыі французскай дэлегацыі і даў да яе некаторыя каментарыі. У прыватнасці, па пытанню аб звароце Германіі на канферэнцыю. Барту сказаў, што ні адна краіна не вітала-б гэтага больш чым Францыя. Дзверы перад Германіяй не зачынены, але гэта не значыць, што канферэнцыя ў чаканні Германіі не можа прадаўжаць сваю работу. Францыя паказала добрую волю к пагадненню з Германіяй. Саарскі кампраміс паказвае шлях, якому Францыя намерана следаваць. Францыя не ставіць ніякіх умоў для звароту Германіі, але няхай і Германія не высоўвае ніякіх умоў.

Далей Барту ў вельмі туманнай форме паведаміў, што «адна з суседніх дзяржаў» у сучасны момант узмоцнена пасрэдніччае паміж Францыяй і Германіяй.

Амерыканскі дэлегат **НОРМАН ДЭВІС** знаходзіць, што ні праект Гендэрсона, ні французскі праект не адхілілі разгалоссяў. Вось чаму Дэвіс прапануе спыніць спрэчкі і адкласці пасяджэнне бюро да 8 чэрвеня з тым, каб даць дэлегацыям магчымасць затрэбаваць інструкцыі ад сваіх урадаў.

Швейцарскі дэлегат **МОТТА** ад імя 6 «нейтральных» краін, якія з'яўляюцца рэзервовай англійскай групай, заявіў, што яны памераны ўнесці яшчэ адзін праект рэзалюцыі, але лічаць гэта пакуль заўчасным.

БАРТУ, узяўшы зноў слова, заявіў, што пасля таго, як Францыя ўнесла праект рэзалюцыі, ён як глава дэлегацыі, згодзен увайсці ў рэдакцыйную камісію. Далей Барту згадзіўся з прапановай Дэвіса адкласці пасяджэнне бюро да 8 чэрвеня.

ІДЭН ад імя англійскай дэлегацыі падтрымаў прапанову Дэвіса аб спыненні спрэчак

Іспанскі дэлегат **МАДАР'ЯГА** ад імя 6 «нейтральных» краін далучыўся да прапановы Ідэна.

Затым з кароткім словам выступіў глава савецкай дэлегацыі тав. **ЛІТВІНАЎ**. Ён даў водпаведзь Ідэну, які стараецца не дапусціць абмеркавання савецкай і турэцкай рэзалюцый.

**

— Калі-б дыскусіі на генеральнай камісіі ішлі вакол новых двух праектаў рэзалюцыі, узнікшых цяпер за спіной пленума, — сказаў т **ЛІТВІНАЎ** —і калі-б дзяржавы пачалі групавацца вакол той—ці іншай рэзалюцыі, то можна было-б згадзіцца з прапановай Ідэна абмяркоўваць гэтыя дзве рэзалюцыі. Але этага-ж не было, значыць, поўнасцю захоўваюць сілу першапачатковыя тры рэзалюцыі. Вось чаму аўтары гэтых трох рэзалюцый маюць права падтрымліваць свае ранейшыя прапановы і абараняць іх перад генеральнай камісіяй.

Што-ж датычыць прапаноў аб новым перапынку, т трэба ўлічыць, што рад дэлегацый можа на працягу гэтага часу ўехаць з Жэневы.

Вось чаму, калі лічаць патрэбным перапынак, то ён павінен быць як мага карацейшым. двух дзён зусім даволі для зносін з урадамі.

Далей т. Літвінаў прапанаваў выбраць рэдакцыйную камісію, якая неадкладна прыступіла-б к рабоце; інакш пагражае небяспека, што канферэнцыя страціць час і супрацоўніцтва некаторых дэлегацый.

Гендэрсон заявіў, што ён згодзен з прапановай Дэвіса адкласці пасяджэнне бюро да 8 чэрвеня і гатоў зрабіць гэта пасяджэнне публічным.

Тав. Літвінаў прапануе. паколькі справа ідзе аб тым каб пасяджэнне бюро аб'явіць публічным, проста склікаць генеральную камісію, бо адкрытае пасяджэнне бюро, на якім будуць прысутнічаць ўсе дэлегацыі прадстаўнікі друку, нічым не адрозніваецца ад генеральнай камісіі. На гэтым пасяджэнні генеральнай камісіі трэба зацвердзіць рэдакцыйную камісію.

Гендэрсон згаджаецца з т. Літвінавым, што трэба склікаць генеральную камісію. І таму ён рашае склікаць 8 чэрвеня генеральную камісію з тым, каб у той-жа дзень перад пасяджэннем генеральнай камісіі адбылося пасяджэнне бюро.

Гэта прапанова прымаецца.

**

Зыход сёнешняга пасяджэння парадзіў у кулуарах надзеі на некаторае паляпшэнне становішча канферэнцыі. Аднак, зусім відавочна, што Гендэрсон і англійская дэлегацыя. такая стаіць за ім. прадаўжаюць сабатаж і тактыку змору

Ідэн пасля пасяджэння заявіў англійскім журналістам што ён расцэньвае становішча песімістычна, што ніякага зруху не адбылося і што канферэнцыя. на думку англійскай дэлегацыі. парапейшаму не мае ніякіх перспектыў

Сёння ўвечары адбываецца нарада паміж Ідэнам, Барту і Норман Дэвісам.

Усеагульная забастоўка сельска-гаспадарчых рабочых у Іспаніі

ПАРЫЖ, 6 чэрвеня (БЕЛТА).

Усеагульная забастоўка сельска-гаспадарчых рабочых у Іспаніі прыняла асабліва шырокія размеры ў **Андалузіі, Эстрэ-Мадуры, Кастыліі, Мурсіі.** Агульны лік бастуючых ужо дасягае 300 тыс.

Ва многіх гарадах **паміж забастоўшчыкамі і паліцыяй** адбыліся **сутычкі**. У правінцыях **Даен, Лінарэве, Фанварзале** забастоўшчыкі напалі на штрэйкбрэхераў і ранілі траіх. **У правінцыі Бадахос пры сутычцы бастуючых з паліцэйскімі адзін рабочы забіт, 4 ранена.** Ранен адзін паліцэйскі.

Згодна паведамлення агенцтва Гавас, у часе сутычкі ў **Вілла, Франко, Дэлос і Баррос** забіты два фашысты. Ва многіх раёнах праведзены шматлікія арышты.

ХВАЛЯ ЯЎРЭЙСКІХ ПАГРОМАЎ У ПОЛЬШЧЫ

ВАРШАВА, 6 чэрвеня. (БЕЛТА). У апошні час яўрэйскія раёны Варшавы і раду правінцыяльных гарадоў жывуць пад тэрорам дружыннікаў фашысцкай арганізацыі нацыянал-радыкалаў, якія нядаўна адкалоліся ад нацыянал-дэмакратаў.

Штодзенная газета нацыянал-радыкалаў **«Штафета»** адкрыта **заклікае к яўрэйскім пагромам. Кожны вечар малодчыкі, адзетыя ў мундзіры, узброеныя касцетамі, палкамі і нажамі, арудуюць у яўрэйскіх раёнах, збіваюць прахожых, і грамяць крамы.** Паліцыя звычайна «не спраўляецца» з грамiламі.

Яўрэйскія газеты перапоўнены паведамленнямі аб пагромных выступленнях фашысцкіх малодчыкаў.

У Варшаве зарэгістрован рад сумесных выступленняў яўрэйскіх і польскіх рабочых, якія даюць рашучы адпор фашысцкім грамілам.

427 ГОД КАТАРГІ

ПРЫГАВОР ПА КОВЕЛЬСКІМ ПРАЦЭСЕ „56"

ВАРШАВА, 5 чэрвеня (ТАСС).

У Ковелі закончыўся працэс 56 рабочых і сялян, абвінавачваемых у належнасці да кампартыі Заходняй Украіны і ўдзеле ў сялянскіх паўстаннях. Працэс, які працягваўся 10 дзён, быў зусім абыйдзен маўчаннем з боку польскага друку. Першая-ж спроба газеты **«Фолькс-цэйтунг»** надрукаваць справаздачу аб працэсе закончылася канфіскацыяй нумара газеты.

Вынесеныя судом прыгаворы выключна суровыя. Толькі 2 падсудных апраўданы. Астатнія **54 чалавекі прыгавораны ў вогуле да 427 год турмы і катаргі.** Галоўныя падсудныя **БУКАШАК і ОЛЬГА прыгавораны да 15 год кожны,** 3 падсудныя прыгавораны да 12 год, 5 — да 10 год.

Сёння пачынаецца ў Калішы працэс «42», абвінавачаных у належнасці да кампартыі Польшчы.

КРАХ ГЕРМАНСКАЙ ВАЛЮТЫ

ВАРШАВА. 7 чэрвеня. (БЕЛТА). Афіцыёз **«Газета польска»** піша:

«Паступовае падзенне германскай маркі, якое заўважвалася на працягу апошніх дзён, прывяло 5 чэрвеня к поўнаму **краху германскай валюты.** 6-га чэрвеня гэты **крах прыняў на міжнародных біржах характар катастрофы.**

Газета выражае перакананне, што становішча маркі з'яўляецца «немінучым вынікам зробленых памылак і эксперыментаў».

МІЖНАРОДНАЯ ХРОНІКА

— **Не** глядзячы на забарону, **усегрэцкі антыфашысцкі з'езд** адбыўся. Пасяджэнні адбываліся нелегальна. Прысутнічала **каля 3 ТЫС.** дэлегатаў.

З'езд звярнуўся з прывітальнай тэлеграмай да міжнароднага камітэта па барацьбе з фашызмам і да **ТЭЛЬМАНА**. Выбран антыфашысцкі камітэт у складзе 90 чалавек.

**

— **У Лібаўскім** ваенным порце арганізован канцлагер для палітычных.

**

— Каля паветранай базы ў Сінгапуры **ўпаў у мора англійскі самалёт-тарпеданосец.** Пілот і радыст забіты. Гэта—другі выпадак аварыі самалёта-тарпеданосца ў Сінгапуры ў бягучым годзе.

**

— **«Журналь»** паведамляе, што ў рэзультаце гутаркі **Барту** з **Пілсудскім** у часе прабывання Барту ў Варшаве ваенны міністр Францыі і маршал **Петэн** выехаў у Польшчу канчаткова ўдакладніць некаторыя пытанні, звязаныя з франка-польскім ваенным дагаворам.

БЯГОМЛЬ. Старшыні райвыканкома Шэмпелю

Прапаную тэрмінова выканаць мае распаражэнні ад 14 красавіка і 31 мая—выплаціць настаўнікам зарплату за ўвесь час адпачынку. Аб выкананні тэлеграфуйце праз тры дні.

Старшыня СНК ГАЛАДЗЕД.

АБ САМААБКЛАДАННІ СЕЛЬСКАГА НАСЕЛЬНІЦТВА НА 1934 год

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта і Совета Народных Камісараў БССР

У развіццё пастановы ЦВК і СНК СССР ад 31 мая 1934 г. «Аб самаабкладанні сельскага насельніцтва на 1934 год» («Известия ЦИК СССР и ВЦИК» за 1 чэрвеня 1934 года, № 126) Цэнтральны Выканаўчы Камітэт і Совет Народных Камісараў БССР пастанаўляюць:

1\. Устанавіць, што самаабкладанне праводзіцца ў сельскіх мясцовасцях, дачных пасёлках і мястэчках БССР.

У мястэчках самаабкладанне праводзіцца толькі сярод насельніцтва, якое займаецца сельскай гаспадаркай.

2\. Абавязаць раённыя выканаўчыя камітэты, гарадскія і сельскія советы арганізаваць работу па самаабкладанню з такім разлікам, каб скончыць правядзенне сходаў, налічэнне самаабкладання і ўручэнне платнікам плацежных паведамленняў не пазней першага жніўня 1934 года.

3\. Прапанаваць раённым выканаўчым камітэтам, гарадскім і сельскім советам разгарнуць шырокую агітмасавую работу па папулярызацыі закона аб самаабкладанні і мерапрыемстваў, якія праводзяцца за сродкі самаабкладання, асабліва папулярызуючы тое, што 25 проц. сабраных сум выдаткоўваюцца на патрэбы вёскі, не прадугледжаныя бюджэтам, уцягнуўшы ў гэту справу шырокія колы рабочых, калгаснікаў і сельскі актыў.

4\. Прапанаваць раённым выканаўчым камітэтам, гарадскім і сельскім советам рэкамендаваць насельніцтву ўстанаўляць не больш двух тэрмінаў для ўзносу прынятага самаабкладання з тым, каб да 15 верасня 1934 г. паступіла не менш 45 проц. агульнай сумы самаабкладання і не пазней 15 лістапада 1934 года астатнія 55 проц. самаабкладання.

5\. Абавязаць усе раённыя выканаўчыя камітэты, гарадскія і сельскія советы забяспечыць поўнае ажыццяўленне рэвалюцыйнай законнасці пры правядзенні самаабкладання.

6\. Даручыць Народнаму Камісарыяту Фінансаў у 5-дзённы тэрмін выдаць інструкцыю аб парадку правядзення самаабкладання.

7\. Лічыць страціўшай сілу пастанову ЦВК і СНК БССР ад 7 чэрвеня 1933 года «Аб самаабкладанні сельскага насельніцтва на 1933 г.-(З. з. БССР 1933г. № 24 паст. 175.).

СТАРШЫНЯ ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА БССР А. ЧАРВЯКОЎ

СТАРШЫНЯ СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР М. ГАЛАДЗЕД

САКРАТАР ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА БССР М. ЛЯЎКОЎ

5 чэрвеня 1934 года.

Аб скліканні ўсебеларускай гандлёва-тэхнічнай канферэнцыі

Пастанова ЦСПСБ, ЦК ЛКСМБ, Наркамснаба і Белкаапсаюза ад 3 чэрвеня 1934 г.

У мэтах абагульвання вопыту лепшых узораў работы гандлёвых арганізацый па абслугоўванню спажыўцоў і распрацоўкі практычных мерапрыемстваў для далейшага разгортвання савецкага культурнага гандлю ў адпаведнасці з рашэннямі XVII з'езда ВКП(б) — ЦСПСБ. ЦК ЛКСМБ, НКСнаб і БКС пастанаўляюць:

1\. Склікаць на 10 ліпеня 1934 года ўсебеларускую гандлёва-тэхнічную канферэнцыю работнікаў каапераццыі і дзяржгандлю з наступным парадкам дня:

1\. Аб выкананні плана таваразвароту 1-га паўгоддзя і задачах на 2-е паўгоддзе 1934 года. (Даклад БКС — тав. **Баскін** і НКСнаба —тав. **Бродскі**).

2\. Устанавіць, што на канферэнцыі павінны працаваць секцыі па наступных пытаннях:

а) арганізацыйная перабудова кіраўніцтва гандлем і аб правах загадчыкаў магазінаў (адказны тав. **Матусевіч**);

б) выдаткі звароту і рэнтабельнасць работы гандлёвых арганізацый (адказны тав. **Шаўроў**);

в) практычныя меры барацьбы за паляпшэнне якасці і асартыменту тавараў і маркіроўка тавараў (адказны тав. **Каструлёў**);

г) аб гандлёва-фінансавым плане (адказны тав. **Сямёнаў**);

д) аб ажыццяўленні савецкай палітыкі цэн (адказны тав. **Талкачоў**);

е) аб аўладанні тэхнічна-гандлёвай работай (адказны тав. **Гурэвіч**).

2\. Устанавіць колькасць удзельнікаў канферэнцыі ў 300 чалавек з ліку лепшых ударнікаў-перадавікоў — работнікаў каапераццыі і дзяржгандлю, забяспечыўшы ў складзе дэлегатаў не менш 80 проц. работнікаў магазінаў, баз і складаў

3\. Прапанаваць усім горрайпрофсаветам, гаркомам і райкомам КСМ, горрайснабам, райспажыўсаюзам і ЦП саюза каапераццыі і дзяржгандлю разгарнуць шырокае масавае соцспаборніцтва паміж гарадамі, раёнамі, асобнымі магазінамі, складамі і арганізацыямі каапераццыі і дзяржгандлю, а таксама паміж асобнымі ўдарнікамі на права ўдзелу ў канферэнцыі, на лепшую падрыхтоўку да канферэнцыі і выкананне гандльфінплана.

4\. Устанавіць, што ў гандлёва-тэхнічнай канферэнцыі прымаюць удзел тыя гандлюючыя арганізацыі, якія забяспечылі поўнае выкананне плана таваразвароту 1-га паўгоддзя гэтага года, рэнтабельнасць работы і даюць канкрэтныя вынікі ў барацьбе за лепшую якасць і асартымент тавараў, рэалізацыю тавараў па законна ўстаноўленых цэнах, аўладалі тэхмінімумам гандлёвай работы і даюць добрыя ўзоры культурнага абслугоўвання спажыўца.

5\. Модус прадстаўніцтва ўстанавіць праз 10 дзён пасля падагульвання першых вынікаў разгортвання спаборніцтва паміж гарадамі і арганізацыямі, і ў залежнасці ад добрай работы вызначыць колькасць месц.

6\. Лічыць неабходным выслаць у гарады і раёны не менш 40 адказных работнікаў для аказання дапамогі ў падрыхтоўцы і правядзенні гэтай канферэнцыі.

7\. Рэкамендаваць гарадскім і раённым арганізацыям правесці папярэднія канферэнцыі вытворцаў і спажыўцоў з адпаведнай падрыхтоўкай іх.

8\. Даручыць рэдакцыям цэнтральных і раённых газет шырока асвятляць усю падрыхтоўчую работу да канферэнцыі.

9\. Для правядзення канферэнцыі вылучыць камісію ў складзе т.т. **Кудзелькі, Бродскага, Баскіна, Ліслковіча, Аўгустайціса, Эпштэйна, Хейфеца** (пры замене **Фішбейнам**), **Джэлюка і Моўшэнзона.**

Старшыня ЦСПСБ **З. КАВАЛЬЧУК.**

Сакратар ЦК ЛКСМБ **АЎГУСТАЙЦІС.**

Наркамснаб **ГУРЭВІЧ.**

Старшыня **БКС БАСКІН.**

Г. І СЕГАЛЬ

Сакратар парткома клінічнага гарадка

НЕ АДСТАВАЦЬ АД БОТКІНСКАЙ БОЛЬНІЦЫ

29 мая менскі клінічны гарадок атрымаў першую прэмію ва ўсебеларускім конкурсе на лепшую больніцу.

На ўрачыстым сходзе прысутнічалі прадстаўнікі гаркома партыі, наркомата аховы здароўя, ЦП саюза медсанпрацы, рабочыя завода імя Молатава, рабочыя фабрыкі «Комунарка», падшэфных сельсоветаў і маскоўскія госці, якія прыехалі на маскоўска-беларускі тыдзень — праф. **Лурыя** і праф. **Левіт**.

**

За час існавання гарадка прапушчана 21.988 хворых, з іх 4850 рабочых, 15.982 калгаснікі. Праз амбулаторыі гарадка прайшлі 48.448 хворых, з іх 15.963 рабочых і 29.687 калгаснікаў. У клініках абсталявана 8 рэнтгенаўскіх габінетаў. Габінет для глыбокай тэрапіі (унутранага лячэння рэнтгенам розных захворванняў) з'яўляецца адным з магутнейшых у Саюзе. Абсталявана 16 лабараторый, якія забяспечваюць самыя навейшыя метады дыягностыкі і лячэння. Уведзен цэлы рад новых метадаў лячэння розных захворванняў. Клінічны гарадок згрупоўвае ў сабе буйнейшыя кваліфікаваныя медыцынскія сілы прафесароў, дацэнтаў, асістэнтаў і т. д. Арганізавана спецыяльнае абслугоўванне хворых ударнікаў лепшымі кваліфікаванымі сіламі. Санітарны стан і працдысцыпліна гарадка ўзняты на высокі ўзровень.

Для павышэння кваліфікацыі сярэдняга і малодшага медперсаналу пры клінічным гарадку арганізован медтэхнікум, у якім навучаецца 200 работнікаў.

Праводзіцца ўпартая навукова-даследчая работа ва ўсіх клініках. За час існавання гарадка выпушчана звыш 200 навуковых работ. Падрыхтаваны кадры маладых навуковых работнікаў з рабочых і членаў ВКП(б), якія з'яўляюцца даволі буйнымі работнікамі медыцыны

Паспяхова працуюць інстытут пералівання крыві, інстытут венералогіі, вендыспансер. Разгортваецца спецыяльны інстытут для лячэння ракавых хворых.

Пашырылася сувязь з раёнамі і дапамога ім. Клінічным гарадком адкрыты медыцынскія прыёмы ў 7-мі раёнах—Асіпавіцкім, Пухавіцкім, Талочынскім, Крупскім Дзяржынскім. Хойніцкім і Старобінскім. Наладжана бесперабойная рэгулярная дапамога падшэфным сельсоветам—Апчагскаму і Замастоцкаму. Арганізаваны прыёмы прафесароў, дацэнтаў і асістэнтаў на фабрыцы «Комунарка», устаноўлена непасрэдная сувязь з заводам імя Молатава.

Значна палепшылася работа камсамольскага камітэта. 48 проц камсамольцаў прэміраваны, як лепшыя ўдарнікі. Умацавалася таксама дысцыпліна і чоткасць у рабоце камсамольскай ячэйкі. Дзякуючы непасрэднаму кіраўніцтву гарадскога камітэта партыі мы дабіліся цэлага раду дасягненняў, якія забяспечылі нам першынства ва ўсебеларускім конкурсе на лепшую больніцу.

Гэтыя поспехі не павінны кружыць галаву калектыву клінічнага гарадка. Трэба яшчэ больш іх замацаваць. Неабходна даць яшчэ лепшыя паказальнікі работы. Клінічны гарадок павінен сапраўды стаць кузняй здароўя працоўных. Ён не павінен адставаць ад Боткінскай больніцы.

НАРАДА РЭДАКТАРОЎ ГАЗЕТ ІЛЬНАВОДЧЫХ РАЁНАЎ

7 чэрвеня адбылася нарада рэдактароў газет ільнаводчых раёнаў, скліканая аддзелам культуры і прапаганды ленінізма ЦК КП(б)Б.

Нараду адкрыў нам. загадчыка аддзела культуры і прапаганды ленінізма ЦК т. ПАСЮКЕВІЧ.

На ранішнім пасяджэнні нарада абгаварыла пытанні масавай і арганізацыйнай работы газет у правядзенні праполкі і падрыхтоўцы да ўборкі і апрацоўкі ільну, сенакашэнні, ворыве папараў і цаліны. З дакладамі выступілі рэдактары сенненскай і лёзненскай раённых газет, газеты Гарадоцкага палітаддзела МТС, рэдактар газеты ільнаводчага калгаса «Новы шлях» (Полаччына) і рэдактар брыгаднай газеты калгаса «Бязбожнік» (Лёзненшчына).

Пасля дакладаў разгарнуліся спрэчкі, у якіх рэдактары газет падзяліліся вопытам арганізацыі праполкі і падрыхтоўкі да ўборкі ўраджаю.

Большасць выступаўшых таварышоў адзначылі, што барацьба за правільную арганізацыю працы ў калгасах, за ўмацаванне калгаснага звяна і правільную аплату працы не стала яшчэ ў цэнтры ўвагі раённых газет. Правільнае вырашэнне гэтага пытання набывае асаблівае значэнне зараз, у часе правядзення праполкі і падрыхтоўкі да ўборкі ўраджаю.

У канцы ранішняга пасяджэння выступіў адказны рэдактар газеты «Звязда» тав. ЛЕНЦНЕР, які звярнуў увагу ўдзельнікаў нарады на неабходнасць мабілізацыі актыўнасці калгаснікаў на ўсебаковую падрыхтоўку да цераблення ільну і ільназагатовак.

На вячэрнім пасяджэнні з дакладамі аб ходзе рэалізацыі пастановы ЦК КП(б)Б па пытанню работы з рабсельнорамі і карэспандэнцыямі выступілі рэдактары гарацкай і крупскай раённых газет.

З апошняй пошты

ДЗІВОСНЫЯ ПАВОДЗІНЫ

Умовімся, што намеснік наркамснаба тав. **БРОДСКІ** ў сваіх артыкулах не зусім чыстасардэчна размаўляе з масамі. Адна справа законы пісаць, другая — іх выконваць. Адна справа агітаваць за большэвіцкую арганізацыю таваразвароту, другая — змагацца за выкананне.

Ніякіх сумненняў у тым, што тав. Бродскі парушыў прынцыпы савецкага гандлю, у нас няма. Гэта таксама пацвердзіў і цэнтральны орган нашай партыі «Правда» ад 3 чэрвеня ў карэспандэнцыі «Торгуют по запискам».

У гэтай карэспандэнцыі «Правда» рэкамендуе чытачам: «Калі вы хочаце купіць патэфоны ў магазіне № 3 Белгандля, абавязкова завядзіце знаёмствы з намеснікам Наркамснаба Бродскім і дырэктарам Белгандля Моўшэнзонам. Няхай загадчык пірачыць супроць гандлю па запісках, патэфон будзе адпушчан і нават дастаўлен вам на дом».

Няма сумнення ў тым, што прачытаўшы карэспандэнцыю ў «Правде», тав. Бродскі меў магчымасць выступіць з крытыкай сваіх памылак на старонках той-жа газеты, дзе і быў надрукован яго артыкул, а ў рэдакцыі «Рабочего», змяшчаючы артыкул тав. Бродскага «Па-большэвіцку арганізаваць таваразварот», маглі зрабіць заўвагу, што ў тав. Бродскага словы разыходзяцца са справамі.

Змясціўшы артыкул, і аўтар і рэдакцыя абавязаны былі тым або іншым чынам адгукнуцца на карэспандэнцыю «Правды», а не абыйсці яе поўным маўчаннем. Але гэтага яны не зрабілі. Відавочна, што як тав. Бродскі, так і ў рэдакцыі «Рабочего» яшчэ не ўсвядомілі азбучнай ісціны, што абавязак кожнага большэвіка зрабіць сабе вывад з тых указанняў, якія дае партыя і яе цэнтральны орган «Правда».

ГЕРОІ СОВЕЦКАЙ АРКТЫКІ ВА ВЛАДЗІВАСТОКУ

МАСКВА, 7 чэрвеня. (БЕЛТА). 7 чэрвеня ў 9 гадзін 40 мін. параход **«Смоленск» з чэлюскінцамі і героямі-лётчыкамі ўвайшоў ва Владзівастокскі порт.**

Насустрач «Смоленску» вылецела група самалётаў, выйшлі караблі з ударнікамі края.

Каля прычала порта сабраліся прадстаўнікі грамадскіх арганізацый, дзесяткі тысяч працоўных Владзівастока, часці гарнізона і флота. Подступы к порту былі запружаны калонамі працоўных.

У порту — мітынг. Старшыня Далёка - Ўсходняга крайвыканкома т. **Крутаў** горача вітае чэлюскінцаў і лётчыкаў.

Пад незмаўкаючыя апладысменты на трыбуну падымаецца т. **Баброў**. Ён дзякуе пралетарыят Владзівастока і края за цёплую сустрэчу.

— Мы выканалі свой доўг перад краінай, свой абавязак, сваю маленькую работу. Наша задача— асвоіць Паўночна-морскі шлях, і хоць прадстаяць вялікія труднасці, **мы зноў пойдзем на заваяванне Поўначы.**

Прамова т. **Баброва** не раз перарывалася апладысментамі, крыкамі «ура», выгукамі ў гонар герояў Савецкага Саюза.

Следам за т. Бабровым выступае лётчык Маўрыкі **Слепнёў**.

—Ад лётчыка да чукчы, **вёзшага на сабаках гаручае,** — ўсе ведалі, што краіна Советаў з напружанай увагай сочыць за нашай работай. Гэта давала нам упэўненасць у тым, што наша задача будзе выканана. Калі я быў ў Амерыцы, то наглядаў, якое ўражанне зрабіла на амерыканцаў воля к перамозе наперакор сілам прыроды—ільдам і буры. **Гэта — воля велізарнейшага калектыва, сканцэнтраванае ў партыі, у палітбюро, яе ЦК.**

На трыбуне — капітан т. **Варонін.**

— Мы былі цвёрда ўпэўнены, — гаворыць ён, — што краіна зробіць усё для нашага выратавання, і калі героі-лётчыкі на савецкіх машынах знялі нас з ільдзіны, гэта было натуральным завяршэннем усіх мер, прадпрынятых партыяй і ўрадам.

У 10 гадзін 30 мін. чэлюскінцы і лётчыкі прынялі ўдзел у дэманстрацыі. Увечары была наладжана ўрачыстая сустрэча іх з працоўнымі Владзівастока.

Прыбыццё «Смоленска» ва Владзівасток і мітынг у порту **транславаліся** ў Хабараўск па **радыё**.

На імя чэлюскінцаў і герояў-лётчыкаў паступілі прывітанні, у прыватнасці ад Далькрайкома партыі і Рэўваенсовета ОКДВА.

10 чэрвеня склікаецца чарговы пленум Менгаркома КП(б)Б з наступным парадкам дня:

1. Аб практычнай рэалізацыі рашэння пленума ЦК КП(б)Б па прамысловасці. (Даклады сакратароў партномаў і выступленні дырэктароў завода «КОМУНАР» і абутковай ФАБРЫКІ ІМЯ КАГАНОВІЧА і садакладам інструктароў ГК).

2. Аб практычнай рэалізацыі рашэнняў пленума ЦК КП(б)Б па апалу (даклады т.т. ШУЛЬКІНА—агульны баланс паліву па гораду, тав. РОЗІНА—аб выкананні плана завозу дроў у Менск, тав. ЛІСКОВІЧА—аб снабжэнні рабочых дровамі, тав. САКАЛЕНКА, БАЛЦІНА і ГУРЭВІЧА—па лініі снабжэння прадпрыемстваў г. Менска).

3. Аб ходзе азелянення горада. Даклады дырэктара завода імя Молатава, старшыні жакта і трэста зялёных насаджэнняў.

Пленум адбудзецца у 6 г. веч. ў Доме партактыва.

Нам. сакратара менгаркома КП(б)Б ХАДАСЕВІЧ.

ЦК КП(б)Б І СОВЕТ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР праводзяць 13 чэрвеня 1934 г. у 9 гадзін вечара РАДЫЁПЕРАКЛІЧКУ ПА ПЫТАННЯХ ЛЕСАЗАГАТОВАК, ЛЕСАСПЛАВУ І ЛЕСАВЫВАЗКІ.

На пераклічку абавязаны з'явіцца са ўсімі матэрыяламі, якія характарызуюць становішча і ход лесазагатовак, лесасплаву і лесавывазкі наступныя работнікі: сакратары гаркомаў і райкомаў КП(б)Б, старшыні горсоветаў і РВК, сакратары гаркомаў і райкомаў ЛКСМБ, старшыні горрайпрофсоветаў, дырэктары леспрамгасаў і лестрангасаў, начальнікі сплаўных кантор і сплаўных участкаў, парторгі сплаўных кантор і рэдактары раённых газет.

Радыёпераклічку праводзяць т.т. ГАЛАДЗЕД і РЫСКІН.

Радыёпераклічка пачнецца роўна ў 9 гадзін вечара.

Паведамленне

Сёння, у 7 гадзін вечара ў памяшканні Дома партактыва імя Карла Маркса (21 пакой, увахад з вул. Энгельса) Менгарком КП(б)Б склікае сход комуністаў, працуючых у школах з наступным парадкам дня:

1\. Вынікі партпрофдня па шэфству прадпрыемстваў над школамі.

2\. Аб падрыхтоўцы да раённага злёта настаўнікаў-ударнікаў.

На сход таксама выклікаюцца партгрупа Наркамасветы, гарана, гаркома саюза працасветы і НДІ комвыхавання.

ПЛЕНУМ ГОРСОВЕТА,

НАЗНАЧАНЫ НА 1-га ЧЭРВЕНЯ, 1934 г.

адбудзецца СЁННЯ, 8-га чэрвеня

ў 6 г. вечара ў памяшканні Дома партактыва (вул. Карла Маркса).

Уваход членаў ЦВК, СНК, ЦК КП(б)Б, Гаркома КП(б)Б, ЛКСМБ і членаў Горсовета—па сваіх мандатах

Запрашаецца актыў прадпрыемстваў і ўстаноў.

Білеты разданыя на 1 чэрвеня г. г. сапраўдны на сёння.

Адказны рэдактар Н. ЛЕНЦНЕР.

Менск, друкарня «Звязды».

Упаўн. Галоўлітбела № К—3081.